

برگرفته از سه دهه
بیانات مقام معظم رهبری
درباره اهمیت صرفه جویی

سال ۱۳۶۹ تا سال ۱۳۹۹

برگرفته از
سه دهه سیانات
مقام معظم زبیر
در باره اهمیت
صرفه جویی

۱۳۶۹-۱۳۹۹

شرکت ملی نفت ایران
شرکت پهنه سازی مصرف سوخت

شرکت ملی نفت ایران
شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

نام کتاب:

برگرفته از سه دهه بیانات رهبر معظم انقلاب درباره
اهمیت صرفه جویی

تهیه و تنظیم:

روابط عمومی و فرهنگ سازی

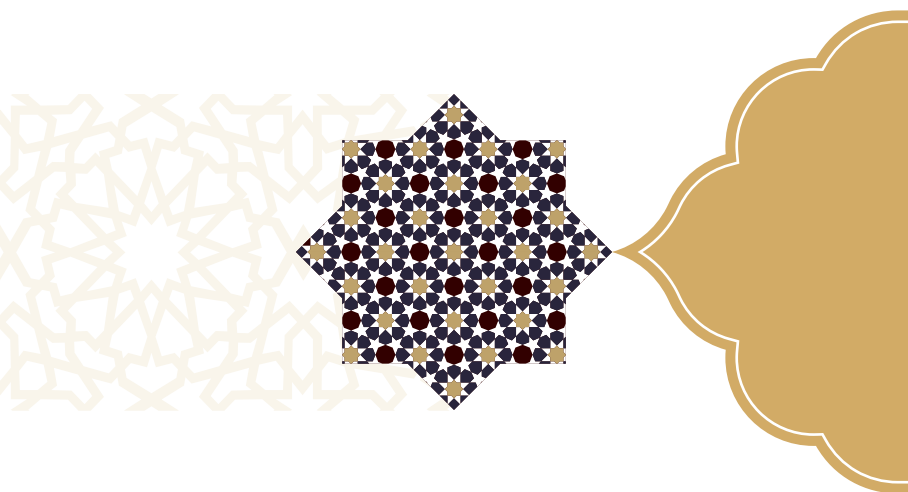
بهمن ۱۳۹۹

برگرفته از سه دهه بیانات
رهبر معظم انقلاب
درباره اهمیت صرفه جویی

فهرست مطالب

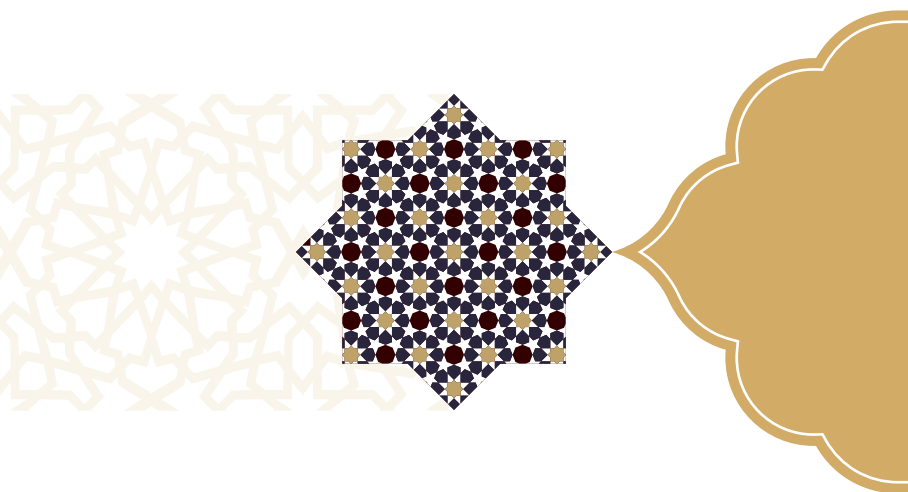
۱۱.....	مقدمه
۱۵	سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
۲۱.....	دهه اول (۱۳۶۹-۱۳۷۹)
۵۹.....	دهه دوم (۱۳۸۰-۱۳۸۹)
۱۰۱.....	دهه سوم (۱۳۹۰-۱۳۹۹)

اسراف همان کاری را با کشور می کند که دشمن می خواهد.

۱۳۷۷/۱/۱

مقدمه

مقدمه

به نام خدا

انسان‌ها در هر عصر و زمانی به اقتضای شرایط محیطی که در آن زندگی می‌کنند با مسایل و چالش‌هایی مواجه هستند که اگر بتوانند تجربه گذشته را در زمان حال بکار گیرند و آینده را ظهور یافته در تفکر و اقدام خود بدانند می‌توان اذعان نمود که این جامعه هوشمند زندگی می‌کند.

هوشمندی در برابر غفلت است، غفلت به عدم توجه، عدم تمرکز و بی‌اعتنایی و سوال نداشتن و جستجو نکردن نسبت به مسائل اساسی را غافل بودن می‌نامند. این غفلت‌ها اگر در سطح جامعه و یک دولت - ملت تجلی یابد بطور حتم مسیر پیش رو برای تحقق آن آینده ظهور یافته در حال که آرزو و آرمان هر ملتی است به سرانجام مطلوب نمی‌رسد.

در آستانه چهل و دومین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ملت بزرگ و تاریخ ساز ایران قرار داریم که این نهضت بی‌نظیر موجب تحول احوال و تغییر اوضاع در مرزهای جغرافیایی گردید و بینش‌ها و نگرش‌ها در جهان معاصر را بین تمامی انقلابیون، سیاستمداران، نظریه پردازان، رهبران و جامعه شناسان متحول ساخت.

این که در مرور ایام گذشته تاکنون مشاهده می‌شود که اهداف ملت بپا خواسته ایران بزرگ آن طوری که باید و شاید محقق نشده است چه دلیل دارد و علت‌ها کدامند از منظرهای مختلف قابل بحث و گفتگو است اما بطور دقیق و عالمانه می‌توان اعلام داشت که تخصیص ناکارآمد منابع که آن هم می‌تواند دلایل داخلی و خارجی فراوانی داشته باشد یکی از غفلت‌های بزرگ کشور است

که از سویی موجب اتلاف منابع و تنگنای توسعه همه جانبه پر سرعت کشور می شود و از سویی دیگر زمینه های رانت خواری و نابرابری اجتماعی و اقتصادی را فراهم می آورد. پرحجم ترین و با اهمیت ترین منابع که سهم به سزایی در تولید ناخالص داخلی و صادرات کشور داشته منابع انرژی و به ویژه نفت و گاز و مشتقات هیدروکربوری است که این منابع انرژی به شکلی بسیار ناکارآمد مصرف می شوند و هزینه های ناکارآمدی دولت، بنگاه ها، افراد در کسب و کارها و اتخاذ خط مشی ها را جبران می نمایند.

امروزه در کشور براساس آخرین آمارهای رسمی منتشر شده روزانه معادل ۶/۶ میلیون بشکه نفت و گاز در جریان انرژی کشور عرضه اولیه می شود و شدت مصرف انرژی در ایران دو برابر کشورهای همسایه مانند ترکیه و ۶ برابر کشورهای پیشرفته اروپایی مانند آلمان می باشد که تبدیل و فرآوری و پالایش شده و مصرف می گردد و موجب اسراف نابینجار می شود که پیامد آن افزایش آلایندگی، ناکارآمدی، رانت خواری، نابرابری و اتلاف منابع و گسترش فقر و بیکاری و ... در جامعه می شود.

رهبر معظم انقلاب اسلامی این خصیصه بزرگ و ملی را از سال ها قبل در مناسبت های مختلف به طور مستمر و مکرر به مدیران و متولیان و آحاد جامعه یادآوری نموده اند که از ظرفیت های درونی کشور برای انسجام بین دولت و مردم استفاده موثر شود و همچنین متذکر شده اند با کارآمدی و تنظیم بودجه های سالیانه با عدم وابستگی دولت و مخارج آن به ثروت های طبیعی فصل نوینی در مدیریت ثروت های خدادادی به وجود آورند تا با تبدیل این منابع خدادادی به سرمایه های زاینده اجتماعی بتوانند هوشمندانه این روند اتلاف و اسراف منابع انرژی

را به پشتوانه افزایش رفاه عمومی و توزیع فرصت‌ها بین طبقات و مناطق مختلف جامعه و توجه به حفظ ثروت‌های بین نسلی و ایجاد اشتغال مولد تبدیل کنند.

شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و انرژی براساس رسالت و ماموریت سازمانی خویش بر آن شد تا گل چینی برگزیده از سه دهه فرمایشات رهبر بزرگوار انقلاب اسلامی را جمع آوری و منتشر کند و سرلوحه طرح‌ها و فعالیت‌ها و گزارش‌های کارشناسی و اجرایی خود قرار دهد تا بهینه‌سازی، پیشگیری از اسراف و تبذیر و گسترش عدالت گفتمان غالب آینده کشور شود.

زیرا که تحریم‌های ناجوانمردانه استکبار جهانی در پرتو به کارگیری ظرفیت‌های علمی و اجتماعی و زیرساختی و منابع و مزیت‌های کشور امکان انتخاب رویکردی جدید در الگوی تخصیص کارآمد این منابع عظیم و ثروت آفرین را فراهم آورده است که با تلاش و کوشش همه آحاد می‌تواند نیازهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، علمی و دفاعی و امنیتی کشور را بطور موثر در این برهه حساس تامین نماید.

در خاتمه لازم است از همکاران روابط عمومی و فرهنگ‌سازی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت صمیمانه تشکر و قدردانی نمایند که با اهتمام و علاقه وافر به گردآوری این مجموعه ارزشمند پرداختند تا فاصله بین گفتمان مورد انتظار رهبر حکیم جمهوری اسلامی ایران در زمینه مدیریت صحیح منابع و واقعیت اجرایی کشور روز به روز کاهش یابد و با درک صحیح از شرایط به اقتضای روندها و رویدادها و اتخاذ رویکرد آرمان‌گرایی و واقع‌گرایی، بتوانند عمل صالح جمعی و فردی انجام دهند و رضایتمندی اجتماعی را حاصل نمایند.

علی مبینی دهکردی

سیاست‌های
کلی اصلاح
الگوی مصرف

۱۳۸۹/۴/۱۴

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف را پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین کردند. متن سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف که به رؤسای قوای سه گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شده است بدین شرح است:

سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف

- ۱- اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی، ترویج فرهنگ صرفه جویی و قناعت و مقابله با اسراف، تبذیر، تجمل گرایی و مصرف کالای خارجی با استفاده از ظرفیت های فرهنگی، آموزشی و هنری و رسانه ها به ویژه رسانه ملی.
- ۲- آموزش همگانی الگوی مصرف مطلوب.
- ۳- توسعه و ترویج فرهنگ بهره‌وری با ارائه و تشویق الگوهای موفق در این زمینه و با تاکید بر شاخص های کارآمدی، مسئولیت پذیری، انضباط و رضایت مندی.
- ۴- آموزش اصول و روش های بهینه سازی مصرف در کلیه پایه های آموزش عمومی و آموزش های تخصصی دانشگاهی.
- ۵- پیشگامی دولت، شرکت های دولتی و نهادهای عمومی در رعایت الگوی مصرف.
- ۶- مقابله با ترویج فرهنگ مصرف گرایی و ابراز حساسیت عملی نسبت به محصولات و مظاهر فرهنگی مروج اسراف و تجمل گرایی.

۷- صرفه جویی در مصرف انرژی با اعمال مجموعه‌ای متعادل از اقدامات قیمتی و غیرقیمتی به منظور کاهش مستمر «شاخص شدت انرژی» کشور به حداقل دو سوم میزان کنونی تا پایان برنامه پنجم توسعه و به حداقل یک دوم میزان کنونی تا پایان برنامه ششم توسعه با تاکید بر سیاست‌های زیر:

- اولویت دادن به افزایش بهره‌وری در تولید، انتقال و مصرف انرژی در ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید انرژی.
- انجام مطالعات جامع و یکپارچه سامانه انرژی کشور به منظور بهینه‌سازی عرضه و مصرف انرژی.
- تدوین برنامه ملی بهره‌وری انرژی و اعمال سیاست‌های تشویقی نظیر حمایت مالی و فراهم کردن تسهیلات بانکی برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف و عرضه انرژی و شکل‌گیری نهادهای مردمی و خصوصی برای ارتقاء کارایی انرژی.
- پایش شاخص‌های کلان انرژی با سازوکار مناسب.
- بازنگری و تصویب قوانین و مقررات مربوط به عرضه و مصرف انرژی، تدوین و اعمال استانداردهای اجباری ملی برای تولید و واردات کلیه وسایل و تجهیزات انرژی بر و تقویت نظام نظارت بر حسن اجرای آنها و الزام تولیدکنندگان به اصلاح فرآیندهای تولیدی انرژی‌بر.
- اصلاح و تقویت ساختار حمل و نقل عمومی با تاکید بر راه آهن درون شهری و برون شهری به منظور فراهم کردن امکان استفاده سهل و ارزان از وسایل حمل و نقل عمومی.
- افزایش بازدهی نیروگاه‌ها، متنوع سازی منابع تولید برق و افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین.
- گسترش تولید برق از نیروگاه‌های تولید پراکنده، کوچک مقیاس و پربازده برق و تولید همزمان برق و حرارت.

- بهبود روش‌های انتقال حامل‌های انرژی از جمله حداکثرسازی انتقال فرآورده‌های نفتی از طریق خط لوله و راه آهن.

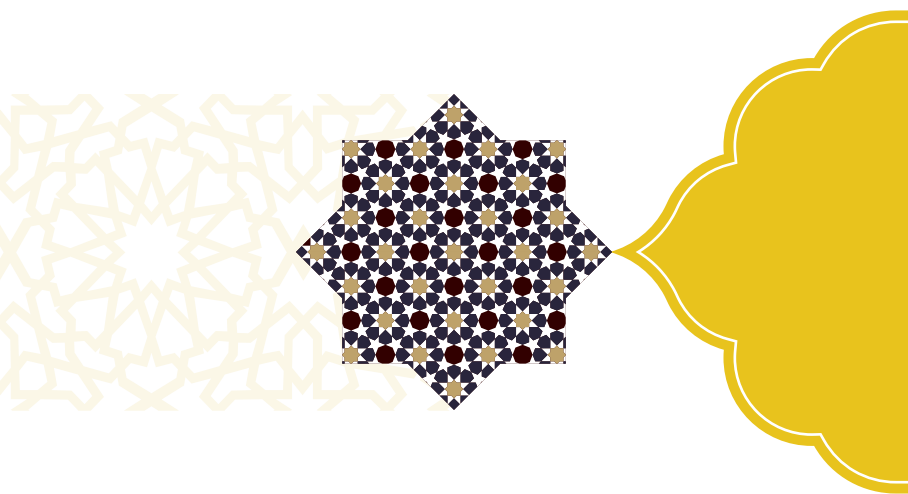
- ۸- ارتقاء بهره‌وری و نهادینه شدن مصرف بهینه آب در تمام بخش‌ها به ویژه بخش کشاورزی در چهارچوب سیاست‌های زیر:
 - طراحی، تدوین و اجرای سند ملی الگوی مصرف آب در بخش‌های مختلف و به هنگام‌سازی آن.
 - اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی از طرح‌های بهینه‌سازی استحصال، نگهداری و مصرف آب.
 - تدوین و اعمال استانداردها و ضوابط لازم برای کاهش ضایعات آب، پایش کیفیت منابع آب و جلوگیری از آلودگی آب‌ها.
 - اصلاح الگوی کشت و اعمال شیوه‌های آبیاری کارآمدتر، ایجاد سامانه‌های بهینه تامین و توزیع آب شرب و بهینه‌سازی تخصیص و مصرف آب در بخش تولید بر اساس ارزش راهبردی و اقتصادی بیشتر.
 - برنامه‌ریزی برای استفاده مجدد و بازچرخانی آب.
 - تدوین و اجرای برنامه‌های عملیاتی مناسب برای ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب به ویژه در سفره‌های زیرزمینی دارای تراز منفی و اعمال مدیریت خشکسالی و سیل، سازگار با شرایط اقلیمی.

- ۹- اصلاح الگوی مصرف نان کشور از طریق ارتقاء و بهبود شرایط و کیفیت فرآورده‌های «تولید و تبدیل گندم به نان» و «مصرف نان» در چهارچوب سیاست‌های زیر:
 - تمرکز در سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت و تعیین دستگاه متولی تنظیم بازار نان.
 - اعمال سیاست‌های حمایتی و تشویقی برای ارتقاء

- سطح بهداشتی مراکز تولید نان و استفاده از نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده در فرآیند تولید نان.
- حفظ ذخیره استراتژیک گندم.
- تنظیم مبادلات تجاری بازار گندم و آرد با هدف تنظیم بازار داخلی.
- اصلاح ساختار تولید و بهبود فرآیند و توسعه تولید انواع نان های با کیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم از طریق تدوین و اعمال استانداردها و روش های تجربه شده و اصول صحیح تولید گندم، آرد و خمیر و پخت نان.

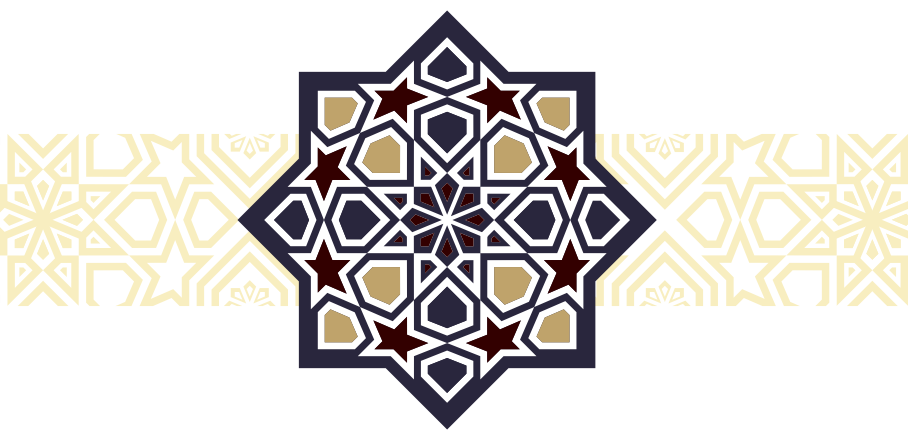
۱۰- ارتقاء بهره‌وری در چهارچوب سیاست‌های زیر:

- تحول رویکرد تحقق درآمد ملی به سمت اتکای هر چه بیشتر به منافع حاصل از کسب و کار جامعه.
- افزایش بهره‌وری با تاکید بر استقرار نظام تسهیم منافع حاصل از بهره‌وری از طریق:
- حداکثرسازی ارزش افزوده و منافع ناشی از سرمایه‌های انسانی، اجتماعی و مادی با تاکید بر اقتصاد دانش پایه.
- استقرار ساز و کارهای انگیزشی در نظام پرداخت‌ها در بخش عمومی و بنگاهی.
- استقرار بودجه‌ریزی عملیاتی و بهبود فرآیند تخصیص منابع کشور بر اساس منافع اقتصادی و اجتماعی.
- اصلاح ساختارهای ارزیابی و ارزشیابی، اتخاذ رویکرد نتیجه‌گرا و اجرای حسابرسی عملکرد در دستگاه‌های دولتی.
- اصلاح قوانین و مقررات، روش‌ها، ابزارها و فرآیندهای اجرایی.
- اولویت توانمندسازی نیروی کار در کلیه برنامه‌های حمایتی.

۱
دهه اول

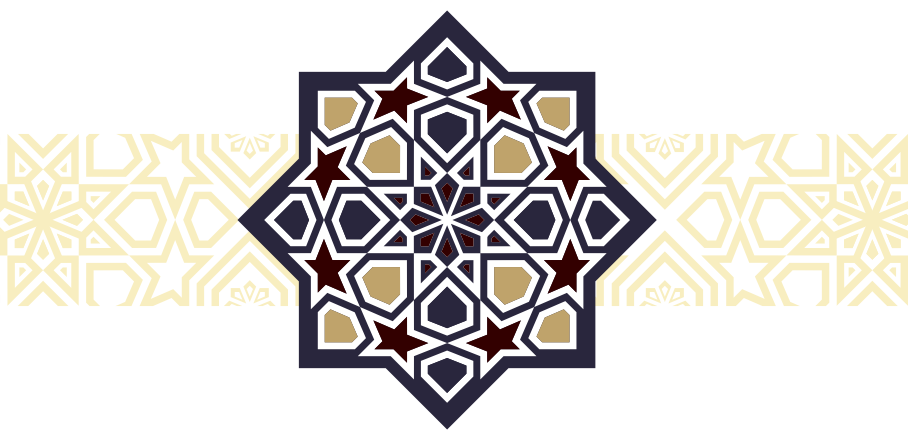
۱۳۶۹-۱۳۷۹

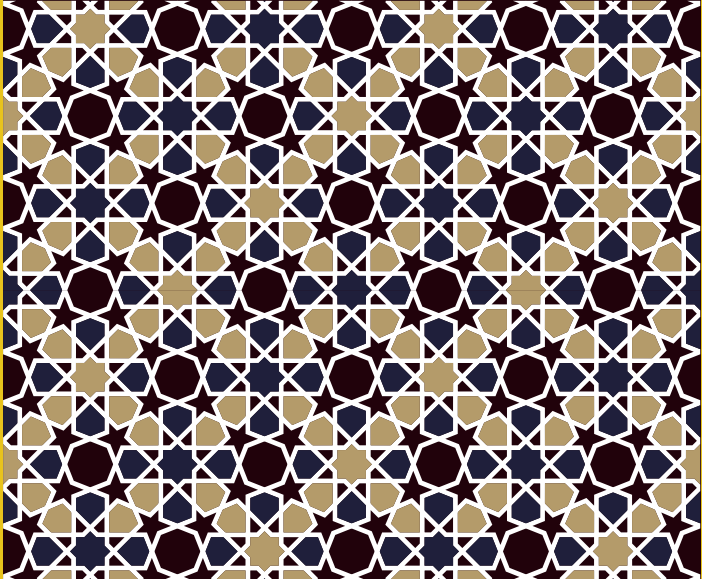

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

ای فرزندان آدم! در هر مسجد [به
هنگام نماز، لباس و] زینت‌های خود
را بگیرید و بخورید و بیاشامید و
اسراف نکنید: همانا خداوند اسراف
کنندگان را دوست ندارد.

اعراف: ۳۱

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور

۱۳۶۹/۰۸/۰۱

«... البته صرفه‌جویی هم یکی از مهمترین کارهاست. هرچه ممکن بشود، در غیر کارهای لازم صرفه‌جویی خوب است، تا در وقتی که امکانات و پول کم است، ان شاءالله به کارهای اساسی و واجب بیشتر کمک بشود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اقشار مختلف مردم

۱۳۷۰/۰۱/۲۶

«... عامه‌ی مردم هم نباید اسراف و تجمل‌گرایی بکنند. این‌طور نیست که زهد فقط مخصوص مسؤولان باشد. این مهریه‌های گران‌قیمت که برای عقده‌های دخترهایشان می‌گذارند، خطاست. نمی‌گوییم حرام است، اما پدیده‌ی بد و زشتی در جامعه است؛ زیرا ارزش‌های انسانی را تحت‌الشعاع ارزش طلا و پول قرار می‌دهد....»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان نظام

۱۳۷۰/۰۵/۲۳

مقام معظم رهبری لزوم اجتناب دستگاه‌های مختلف نظام از اسراف، تجمل‌گرایی و تحمیل مخارج و هزینه‌های اضافی بر بودجه دولت را بطور مؤکد به حاضران گوشزد کردند و افزودند: لذت‌ها، بهره‌مندی‌ها و منافع مادی را تحقیر کنید و آنها را کوچک بشمارید. ما با تقوا، ورع و بی‌اعتنایی به دنیا در چشم مردم محبوب شدیم و با حفظ اینهاست که می‌توان محبوب دل‌ها باقی ماند. با بی‌اعتنایی به جاذبه‌های زندگی و بیان صادقانه و صحیح واقعیت‌هاست که محبت و اعتماد مردم حاصل می‌شود. ما همان طلبه، معلم و دانشجوی پیش از انقلاب هستیم و همانطور که امام فرمودند: مردم ولی نعمت ما هستند و فلسفه‌ی وجودی ما جز خدمت به مردم چیز دیگری نیست ...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت حلول سال ۱۳۷۱ هجری شمسی

۱۳۷۰/۱۲/۲۸

«... من بخصوص توصیه می‌کنم که مردم از اسراف، چه در ایام عید و چه در طول سال آینده و به ویژه در مراسمی که معمولاً در آنها دچار اسراف می‌شوند، خودداری کنند. مصرف بی‌رویه و زیاد، قاعدتاً از سوی قشرهای مرفه انجام می‌گیرد؛ چون قشرهای ضعیف قادر نیستند که زیاد مصرف کنند. مصرفی که از سوی یک قشر انجام می‌گیرد، به زیان کشور است. یعنی هم زیان اقتصادی، هم زیان اجتماعی و هم زیان روانی و اخلاقی دارد. من مکرر عرض کرده‌ام، باز هم می‌گویم و خواهش می‌کنم که مصرف‌گرایی را رها کنند. مصرف باید به اندازه باشد، نه به حد اسراف و زیاده روی. این اندازه در هر زمانی متفاوت است. امروز بسیاری از قشرهای مردم و خانواده‌ها دچار مشکل و زحمتند و هنوز اثرات و ثمرات بازسازی کشور، خودش را به‌طور کامل نشان نداده و خیرات و برکاتش به همه نرسیده است. اندازه عبارت است از این که انسان خودش را هر چه می‌تواند به این قشرها نزدیک کند. مسئولین عزیز کشور، اعم از دولتی و قضایی و سایرین، بخصوص باید این اصل را بیش از دیگران رعایت کنند...»

برگرفته از پیام مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز به کار چهارمین دوره مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۱/۰۳/۰۷

«... برادران و خواهران نماینده را به رعایت تقوا، و توکل به خداوند، و توجه به معنویت و اخلاق و عبادت، و بی‌اعتنایی به تشریفات زاید و تجملات اسراف آمیز، و اجتناب از گروه گرایی، و مقدم داشتن مصالح کشور و مردم بر مصالح شخصی و گروهی، و انقیاد در برابر حق، و پرهیز از توصیه‌های خصوصی و شخصی، و دوری از صرف نابجای بیت المال، و دوستی و مهربانی با رقبای دوران انتخابات، و بر حذر بودن از وسوسه‌ی شیطان و اغوای نفس اماره، توصیه می‌کنم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، به مناسبت عید غدیر خم

۱۳۷۱/۰۳/۳۰

«... اگر مسؤولی خدای ناخواسته، در امر بیت‌المال اسراف بورزد، یا آن را در مصارف شخصی و یا برای دوستان و نزدیکان و مرتبطين خود مصرف کند، این، تخلف از عدل و قرار واقعی در امر بیت‌المال است. باید بیت‌المال مسلمین در همان طریقی که قانوناً معین شده و همان مصارف عمومی و بخش‌هایی که وظیفه‌ای از وظایف کشور را بر عهده دارد، مصرف شود. لذا امیرالمؤمنین (علیه‌الصلاة والسلام)، آن روز به کسانی که مسؤولیت امور کشور را بر عهده داشتند، سختگیری را به جایی رساندند که به قول امروز، بخشنامه کردند:

«ادقوا اقلامکم»؛ سر قلم‌های خودتان را که با آن می‌نویسید، ریز بتراشید. هم صرفه‌جویی در قلم، هم صرفه‌جویی در کاغذ، هم صرفه‌جویی در مرکب! «و قاربوا بین سطورکم»؛ سطوری را که در کاغذ می‌نویسید به هم نزدیک بنویسید و در کاغذ صرفه‌جویی کنید. «و اقصدا قصد المعانی»؛ مطالب لازم را بنویسید. از زیاده‌روی و زیاده‌نویسی پرهیز کنید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از کارگزاران فرهنگی

۱۳۷۱/۰۵/۲۱

«... انقلاب اسلامی که آمد، مثل مشتی به سینه مهاجم خورد؛ او را عقب انداخت و تهاجم را متوقف کرد. در دورانِ اوّل انقلاب، شما ناگهان دیدید که مردم ما در ظرفِ مدّت کوتاهی، تغییرات اساسی در خُلقیاتِ خودشان احساس کردند: گذشت در بین مردم زیاد شد؛ آز و طمع کم شد؛ همکاری زیاد شد؛ گرایش به دین زیاد شد؛ اسراف کم شد؛ قناعت زیاد شد - فرهنگِ این هاست؛ فرهنگِ اسلامی این هاست - جوان به فکر فعالیت و کار افتاد، دنبال تلاش رفت؛ خیلی ها که به شهرنشینی عادت کرده بودند، به روستاها رفتند؛ گفتند: «بگذار کار کنیم. بگذار تولید کنیم.»؛ شبه کارهایی که به صورت گیاه هرزی در زندگی اقتصادی مردم رشد پیدا کرده بود کم شد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و هیئت دولت

۱۳۷۱/۰۵/۳۱

«... یکی دیگر، مسأله‌ی ریخت و پاش‌هاست. من مکرر این را عرض کرده‌ام: ریخت و پاش‌ها و اسراف‌ها، در بخش‌هایی که پول در آن‌جاها مصرف می‌شود، تأثیر زیادی در گرانی دارد، که به قشرهای آسیب‌پذیر - به قول شما - و قشرهای محروم و ضعیف، فشار می‌آورد. این‌که در اختیار ماست و باید کم‌ش کنیم. بنابراین، ایجاد نظارت و سخت‌گیری بر گران‌فروش، لازم است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار گروهی از زنان، به مناسبت فرخنده میلاد حضرت زهرا (س) و روز زن

۱۳۷۱/۰۹/۲۵

«... من به خانم‌های مسلمان، به خانم‌های جوان و به خانم‌های خانه‌دار عرض می‌کنم: سراغ این مصرف‌گرایی که غرب مثل خوره به جان جوامع دنیا و از جمله جوامع کشورهای در حال توسعه و کشورهای رو به پیشرفت و از جمله کشور ما انداخته است، نروید. مصرف باید در حد لازم باشد، نه در حد اسراف. خانم‌های کسانی که همسرانشان یا خودشان مسئولیت‌هایی در بخش‌های مختلف کشور دارند، باید از لحاظ دوری از اسراف، نسبت به دیگران الگو باشند. باید برای دیگران درس باشند و نشان دهند که شأن زن مسلمان بالاتر از این حرفه‌است که اسیر زر و زیور و جواهر آلات و از این قبیل شود. نمی‌خواهیم بگوییم اینها حرام است؛ می‌خواهیم بگوییم شأن زن مسلمان بالاتر از این است که در دورانی که بسیاری از مردم جامعه‌ی ما محتاج کم‌کنند، کسانی بروند پول بدهند طلا بخرند، زینت‌آلات بخرند، وسایل زندگی رنگارنگ بخرند و در انواع و اقسام روش‌ها و منش‌های زندگی، اسراف کنند. اسراف، الگوی زن مسلمان نیست...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام

۱۳۷۱/۱۰/۱۷

«... این، عرف دنیاست. اما در جمهوری اسلامی چه؟ در این جا این مسائل باید به چشم یک مسئولیت و وظیفه محض تلقی شود. به عنوان یک کار تلقی شود؛ کاری که سخت است و هرچه بالاتر می رود سخت تر هم می شود. باید به عنوان یک مسئولیت و یک تعهد به آن نگریسته شود. نه این که وقتی امکانات پیدا کردیم، آن را برای تهیه لوازم رفاه شخصی، تشریفات، اسراف ها و تجملات و غیره، بهترین فرصت ها تلقی کنیم. چه نمایندگی مجلس باشد، چه سِمَتی در دستگاه های عالی دولتی باشد، چه مسئولیت های بالای نظامی باشد، چه مسئولیت های بالای قضایی باشد، تفاوت نمی کند. نباید به این امکانات به عنوان یک طعمه و یک غنیمت نگاه شود و بگوییم: «حالا که رسیدیم، پس دیگر بهره برداری کنیم!» همه چیز باید از روی حق، از روی حساب و با روحیه بی اعتنایی به زخارف دنیا باشد. اگر چنین شد، راه و حرکت را آسان خواهد کرد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز عید فطر

۱۳۷۲/۰۱/۰۴

«... می‌خواهم این مطلب را ملت عزیزمان بدانند که اسراف، فعل حرام است؛ گناه است؛ خلاف شرع است؛ آنجایی که اسراف باشد و اسراف مال و اسراف نعمت های الهی انجام گیرد، تضییع و تلف کردن نعمت است. تصمیم بگیرید این کار را نکنید. البته خانواده‌های کم درآمد، شاید وسعشان هم نرسد که بخواهند اسراف کنند؛ اما خانواده‌های پردرآمد و حتی بسیاری از خانواده‌های متوسط، متأسفانه اسراف می‌کنند. من این جمله را عرض کردم، بر آن تأکید و پافشاری می‌کنم و خواهشمندم که ملت عزیزمان، این سخن را مورد توجه قرار دهند، به آن اهمیت دهند، برای آن حسابی باز کنند و سعی‌شان بر اسراف نکردن باشد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در تبیین چهارچوب سیاست‌های نظام

۱۳۷۲/۰۸/۱۸

«... جهت دادن کلیه فعالیت‌های اجرائی و تبلیغی
به سمت رشد معنویت و فضیلت اخلاقی در جامعه،
تعمیق و گسترش حساسیت‌ها و باور دینی، گسترش
ارزش‌های انقلابی، حفظ کرامت انسانی، ایجاد نظم و
قانون‌پذیری و روحیه‌ی کار و تلاش و خود اتکائی و
قناعت و جلوگیری از اسراف و مصرف‌گرایی و پرداختن
به زوائد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیات دولت

۱۳۷۳/۰۶/۰۹

«... فرهنگ صرفه جویی باید در کشور ایجاد شود و آغاز این کار از عمل شخصی خودمان و دستگاه‌های دولتی باید باشد و به تبع آن صرفه جویی در رشد و توسعه اقتصادی کشور تأثیر بسزایی خواهد داشت...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز جمعه

۱۳۷۳/۱۱/۱۴

«... باید قدرت‌تان را زیاد کنید. باید ثروت‌های طبیعی را استخراج و در راه خودش مصرف کنید. باید تولید و سازندگی را در این کشور روزبه‌روز زیاد کنید. ملت و دولت باید رابطه‌شان را با هم روزبه‌روز بیشتر کنند؛ ملت نسبت به دولت و دولت نسبت به ملت. باید شعارهای انقلاب را زنده بدارید. باید روحیه انقلابی را در همه ارکان این نظام روزبه‌روز تقویت کنید. این کشور اگر به پایبستد، اگر قیام کند، اگر متکی به خدا شود و حرکت کند، به هیچ کس محتاج نیست. باید روحیه اسراف‌گری که در بعضی از مردم به صورت روز افزون پیدا می‌شود، مهار گردد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت حلول سال ۱۳۷۴ هجری شمسی

۱۳۷۴/۰۱/۰۱

«... توصیه دوم که آن هم برای جامعه ما بسیار مهم است، «انضباط اقتصادی و مالی» است. من این را از آحاد ملت و مسؤولین کشور و مأمورین دولت، امسال تقاضا دارم. انضباط اقتصادی و مالی یعنی مقابله با ریخت و پاش، زیاده روی و اسراف. ریخت و پاش مالی و زیاده روی در خرج کردن و زیاده روی در مصرف، به هیچ وجه صفت خوبی نیست. نه اسمش جود و سخاست و نه کرم و بزرگ منشی است. فقط اسمش «بی انضباطی اقتصادی و مالی» است. کسانی که بی خود خرج می کنند؛ زیادی خرج می کنند و زیادی برای خودشان مصرف می کنند و رعایت موجودی جامعه را از لحاظ امکانات اقتصادی نمی کنند، انسان هایی هستند که از نظر من بی انضباط از لحاظ امکانات اقتصادی و مالی هستند. اگر چنین وضعیتی ادامه پیدا کند، این ملت کارش مشکل خواهد شد. به کسانی که بی خود خرج می کنند، اگر بگوییم شما چرا این قدر خرج کردید و چرا این میهمانی بی خود و بی جهت را با این همه ریخت و پاش ترتیب دادید؟ می گویند داریم و می کنیم! آیا این دلیل کافی است که دارم و می توانم خرج کنم؟ نه؛ این دلیل به هیچ وجه دلیل قانع کننده ای نیست. باید به قدر نیاز و حاجت، خرج و مصرف کرد. بخصوص کسانی که اموال

عمومی را مصرف می کنند. آنها هم مانند کسانی که اموال خودشان را بی حساب و کتاب خرج می کنند، مخاطب این مطلبند و نباید زیادی مصرف کنند. بعضی افراد، پولدارند و درآمدی ان شاء الله از راه حلال دارند - آنها که از راه حرام کسب درآمد کنند که وضعشان بدتر است - این ها هم اگر در خرج کردن و وضع زندگی و تجملات بیهوده و بی جا و اعیان منشی، ریخت و پاش و اسراف کنند، بی انضباطی مالی و اقتصادی انجام داده اند. این کارها اسمش ریخت و پاش است و ریخت و پاش امری نکوهیده و ناپسند است. این کارها زندگی دیگران را از لحاظ روانی مختل می کند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی

۱۳۷۴/۰۱/۰۳

«... باید‌ها را هم، مردم خیلی خوب رعایت می‌کنند. اما گاهی در میان مردم، چیزهایی مشاهده می‌شود، که خوب است مشاهده نشود. یکی از آنها، همین چیزی است که من در پیام اول امسال به شما مردم عرض کردم: این اسراف‌ها و ریخت و پاش‌ها، جزو نبایدهاست. البته من میدانم عده کثیری از مردم، بخصوص طبقات متوسط، رعایت می‌کنند. بعضی هم رعایت نمی‌کنند. اسراف، یک لجنزار است. ریخت و پاش مالی، یک وسوسه شیطنانی است. وقتی که شما به برکت هدایت الهی، علی‌رغم سنگ‌اندازی‌های دشمنان، مثل یک موجود فعال، بانشاط و جوان، سرپا قرار گرفته‌اید تا بتوانید زندگی را نو کنید و از منابع عظیم ثروت در این کشور استفاده کنید، آن‌جا شما باید ببینید چه چیزی اندک ضرری می‌زند؛ دیگر آن را انجام ندهید. اسراف، پرداختن به مصارف زیادی و طمع کاری بعضی از قشرها در به‌دست آوردن درآمدهای نادرست و ناسالم، از این قبیل است. این‌ها نباید باشد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز سال ۱۳۷۵

۱۳۷۵/۰۱/۰۱

«... من همه را به رعایت منابع مالی کشور توصیه می‌کنم. کشور ما، کشور ثروتمندی است و می‌تواند خود را به‌خوبی اداره کند و بسازد. حتی می‌تواند به غیر از زمان حال، زمان آینده را هم پایه‌ریزی کند و تضمین و تأمین نماید؛ اما مشروط بر این‌که موارد ثروت، به شکل صحیحی مورد ملاحظه قرار گیرد و در آن، اسراف و زیاده‌روی نشود. اسراف بد است و از نظر شرعی، گناه و حرام محسوب می‌شود. از نظر منطق عقلانی و اداره کشور هم، یک کار ممنوع و زشت است و مخصوص کسان خاصی نیست. همه موظفند اسراف نکنند - هم مسؤولان و کارگزاران و کسانی که مأمور انجام کارهایی در دولت هستند و هم آحاد مردم - بنابراین، اگر ما توصیه می‌کنیم از اسراف جلوگیری شود و به تعبیر بهتر، با اسراف مبارزه شود؛ مخاطب ما همه - هم مسؤولان و هم آحاد مردم - هستند.

اسراف در ثروت عمومی و موجودی‌های این کشور و منابع طبیعی و نیز در آنچه که با زحمت زیاد به دست می‌آید و اسراف در نان و آب و انرژی و نیروی انسانی، همه این‌ها بد است. اسراف، نقطه مقابل آن توصیه‌ای است که ما در سال گذشته و سال‌های قبل از آن عرض کردیم که عبارت از «انضباط» است. اگر بخواهیم با

اسراف مبارزه کنیم، باید برای این کار برنامه‌ریزی انجام گیرد و آن را مسؤولان دولتی انجام دهند. بنابراین، توصیه اول من، مبارزه با اسراف و زیاده‌روی و نابود کردن اموال عمومی و اموال شخصی است؛ چون اموال شخصی هم، به نحوی به اموال عمومی برمی‌گردد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اعضای کمیسیون دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۵/۰۱/۲۷

«... اسراف مالی آن بخشی از اسراف است که در جامعه، فساد به وجود می‌آورد و مترفین یعنی کسانی که پول را بی‌حساب و کتاب و برای تعیش و زندگی مادی خرج می‌کنند عامل اصلی آن محسوب می‌شوند و به فرموده قرآن همین عوامل، حرکت یک نظام به سوی انحطاط و نابودی را آغاز می‌کنند، بنا بر این باید با اسراف مبارزه کامل کرد...»

«... اگر خدای ناکرده بر اثر بی‌دقتی، بی‌ملاحظه‌گی، عدم اشراف و مراقبت‌های لازم در این مسأله، اسراف به وجود آید؛ فاجعه‌ای حاصل خواهد شد و به همین دلیل نیز کار دیوان محاسبات بسیار مهم است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز به کار دوره پنجم مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۵/۰۳/۱۱

«... همه‌ی برادران و خواهران نماینده را توصیه می‌کنم
به رعایت تقوا، و روی آوردن به توجه و عبادت و معنویت،
و بی‌اعتنایی به زخارف دنیا، و خرد و حقیر دانستن پست
و مقام، و بزرگ و مهم شمردن خدمت‌گزاری به مردم، و
اهتمام به برپایی حق و سرکوب باطل، و برحذر داشتن
خود از تکبر و غفلت و اسراف و انحراف...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در بازدید از مجتمع پتروشیمی بندر امام خمینی (ره)

۱۳۷۵/۱۲/۲۱

«... حاکم بودن روحیه صرفه‌جویی بر انسان مانع از هدر رفتن ثروت او بر اثر کوتاهی، غفلت و اسراف می‌شود و کسانی که در بخش‌های صنعتی، خدماتی، اداری و کشاورزی، امانتی را در اختیار دارند باید از چنین روحیه‌ای برخوردار باشند و به هیچ وجه اجازه تضییع آن را ندهند زیرا کوتاهی و غفلت در حفظ امانت در حکم خیانت است و همه باید امانت را به دقت حفظ کنند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۷۶

۱۳۷۶/۰۱/۰۱

«... اما در همه امور ما باید به صرفه جویی عادت کنیم. صرفه جویی، یعنی آن چیزی را که قابل استفاده است و می توانیم از آن استفاده کنیم، دور نریزیم. نسبت به امکانات، با هوس رفتار نکنیم. دائماً چیزهای ماندگار را نو کردن و چیزهای ضایع نشدنی را دور ریختن، روش درستی نیست. به نظر من باید مسؤولان کشور، راه صرفه جویی و مقابله با اسراف را به مردم بیاموزند. من به صورت کلی این را عرض می کنم. خود مسؤولان دولتی هم نباید اسراف کنند. اسراف مسؤولان دولتی، از اسراف مردم عادی مضرت تر است؛ زیرا که این اسراف در بیت المال است. بنابراین مسؤولان، فهرستی از مثال های صرفه جویی و اجتناب از اسراف را ردیف کنند و آن را به مردم بگویند و تعلیم دهند که چگونه می شود صرفه جویی کرد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۷۶/۰۱/۰۱

«... صرفه جویی را شعار خودتان قرار دهید. صرفه جویی به معنای گدازایی نیست که بعضی بگویند چرا نمی گذارید مردم از نعمت های خدا استفاده کنند. نه؛ استفاده کنند، ولی اسراف و زیاده روی نکنند. اسراف در جامعه، لازمه اشرافی گری و تقسیم نابرابر ثروت و مایه تضییع اموال عمومی و نعمت الهی است. صرفه جویی صحیح - همان که در اسلام به آن قناعت می گویند - به معنای نخوردن نیست. به معنای زیاده روی نکردن، مال خدا را حرام نکردن و نعمت الهی را ضایع نکردن است. اگر جامعه ای بخواهد قناعت و صرفه جویی را - که یک دستور اسلامی است - عمل کند، باید متوجه باشد که در شکل کلی به عدالت اجتماعی و مسأله عدالت پرداخته شود. برای این که بشود این راه را ادامه داد، همه و همه باید کوشش کنند. حال که بحمدالله کشور در راه سازندگی حرکت می کند، از عدالت غفلت نکنند و میدان برای سوءاستفاده کنندگان باز نشود. مسؤولان قضایی، با استحکام دادگاه ها و دستگاه های قضایی؛ مسؤولان اجرایی، با دقت در سپردن مسؤولیت ها و کارها و طرح ها و ثروت ها به افراد امین؛ مسؤولان قوه مقننه و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، با وضع قوانین مناسب، باید این زمینه را فراهم کنند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت حلول سال نو

۱۳۷۷/۰۱/۰۱

«... من آنچه را که می‌خواهم در این برهه عرض کنم این است که ملت عزیز جداً از اسراف و زیاده‌روی پرهیز کنند. ما حق نداریم به عنوان یک ملت، مصالح بزرگ و ملی و دورنگر - بلکه مصالح نقد مهم و کنونی - خود را به خاطر خواسته‌های شخصی خودمان - که ما را به اسراف و بی‌بندوباری در مصرف می‌کشاند - فدا کنیم و آن‌ها را ندیده بگیریم. همه باید مسأله صرفه‌جویی را جدی بگیرند.

امسال توصیه مهم من عبارت است از صرفه‌جویی. دولت هم باید صرفه‌جویی کند؛ ملت هم باید بکند. دولت، علاوه بر صرفه‌جویی بایستی راه‌های صرفه‌جویی را هم به مردم تعلیم دهد. تا وقت نگذشته است - تا ماه‌های اول سال، سپری نشده است - بایستی فهرستی از انواع صرفه‌جویی‌هایی را که مردم می‌توانند بکنند - در آب، نان، بنزین و در مصارف گوناگون و همه چیزهایی که برای صرف آنها مجبوریم از سرمایه‌های کشور و نفت مصرف کنیم - و راه‌های صرفه‌جویی در آنها را به مردم تعلیم و نشان دهند؛ مردم هم جداً سعی کنند که صرفه‌جویی نمایند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۷۷/۰۱/۰۱

«... ببینید اسراف چه کار می‌کند! اسراف در نان، اسراف در آب، اسراف در برق، اسراف در مصالح ساختمانی، اسراف در انواع و اقسام کالاهای گوناگون، اسراف در اسباب بازی بچه و در وسایل تجملاتی! عزیزان من! این اسراف همان کاری را با کشور می‌کند که دشمن می‌خواهد! او از آن طرف به وسیله نفت، به وسیله تحریم اقتصادی و انواع و اقسام ضربه‌ها بر ملت ایران ضربه وارد می‌کند؛ از این طرف هم خود ما با اسراف و صرفه‌جویی نکردن، ضربه او را تکمیل می‌کنیم! حرف من این است.

من در پیام گفتم که مردم را به ریاضت اقتصادی دعوت نمی‌کنم؛ ابداً! چه ریاضتی؟ بحمدالله ملت ما احتیاج به ریاضت ندارد. من آنها را به قناعت، به صرفه‌جویی و به اسراف نکردن دعوت می‌کنم. اسراف، حرام است. این هم نمی‌شود که من و شما، مرتب دیگران را نصیحت کنیم. همه باید سعی کنند که اسراف را از زندگی شخصی و از زندگی کاری خودشان دور کنند.

من در پیام عرض کردم که مسئولین دولتی باید فهرستی درست کنند و موارد اسراف را به مردم یاد دهند. این یک مطلب از مطالبی که ما در پیام امسال عرض کردیم؛ حال هم تأکید می‌کنیم و توقع داریم که مردم، توجه و دنبال کنند. ان شاءالله از آن، سود کشور حاصل شود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در مراسم افطاری با حضور رئیس جمهور و هیئت دولت

۱۳۷۷/۱۰/۰۹

«... دولت باید برای مسأله صرفه جویی که مورد توصیه است، هم برای آحاد ملت در تمامی زمینه ها الگو ارایه نماید، هم در کلیه مراتب و مراحل کارهای دولت و سازمان های وابسته به این امر مهم پردازند و با توجه به کاهش درآمدها، سعی شود با برنامه ریزی دقیق، اولویت ها شناخته شده و بر اساس اولویت نیز دنبال شود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت

۱۳۷۸/۰۶/۰۲

«... اگر ما به کمبودهای کاری خودمان نگاه کنیم، آن خلل‌ها و اختلال‌هایی که در برخی از برنامه‌های خود ما هست، خواهیم دید که از کجا خوب می‌خوریم. با یک مقدار صرفه‌جویی بیشتر، با یک مقدار دقت و دلسوزی دست‌های عامل و کننده کار، خیلی از این مشکلات به تدریج برطرف می‌شود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام

۱۳۷۸/۱۰/۰۴

«... برادران و خواهران! هر جا هستید و در هر مسئولیتی قرار دارید، باید مراقب باشید. یک رفتار شما، یک گفتار شما، یک حرکت شما می تواند تأثیر ماندگار بگذارد؛ می تواند تأثیرهای وسیعی در زندگی مردم بگذارد. سال ها است که بنده درباره زندگی تشریفاتی مکرر تذکر می دهم. این دو جنبه دارد: یک جنبه از لحاظ اصل پایبندی به تجملات و تشریفات است که این بد و دون شأن انسان والا است؛ یعنی یک وقت انسان به یک چیز غیر لازم پایبند می شود که دون شأن انسان است؛ بعلاوه، مسرفانه است؛ تضییع سرمایه ها، تضییع اموال و تضییع موجودی ها در آن هست. این یک بعد قضیه است که اصل اسراف بد است؛ اصل تجمل همراه با اسراف و همراه با زیاده روی است و بد است؛ لیکن جنبه دومی دارد که اهمیتش کمتر از جنبه اول نیست و آن انعکاس تجمل شما در زندگی مردم است. بعضی ها از این غفلت می کنند. وقتی شما جلو چشم مردم، وضع اتاق و دفتر و محیط کار و محیط زندگی را آن چنانی می کنید، این یک درس عملی است و هرکسی این را می بیند، بر او اثر می گذارد. حداقل این را باید رعایت کرد. فضا را، فضای تجملاتی و تجمل گرایی و عادت کردن به تجمل قرار ندهیم؛ چون امروز اگر این روحیه

تجمل‌گرایی در جامعه ما رواج پیدا کند - که متأسفانه تا میزان زیادی هم رواج پیدا کرده است - بسیاری از مشکلات اقتصادی و اجتماعی و اخلاقی کشور اصلاً حل نخواهد شد. تجمل‌گرایی و گرایش به اشرافی‌گری در زندگی، ضررها و خطرهای زیادی دارد: هیچ وقت عدالت اجتماعی تأمین نخواهد شد؛ هیچ وقت روحیه برادری و الفت و انس و همدلی - که برای همه کشورها و همه جوامع، بخصوص جامعه ما، مثل آب و هوا لازم است - پیش نخواهد آمد. این همان تأثیر حرف و اقدام و عملکرد من و شما در روحیه مردم است. این اهمیت تقوای ما را این قدر زیاد می‌کند. این که من در این اواخر، مکرر به همدلی مسئولان با یکدیگر توصیه کرده‌ام، برای این است که جریان‌ها و خطوط و دنباله‌هایشان بدانند که این حرفهایی که بین آنهاست، بین مسئولان نیست. مسئولان هم اختلاف سلیقه دارند - نه این که ندارند - اما اختلاف سلیقه یک مسأله است و اختلاف سلیقه را برای کشمکش بهانه قرار دادن، یک حرف دیگر است. این دومی زندگی را بر مردم تلخ می‌کند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز جمعه تهران

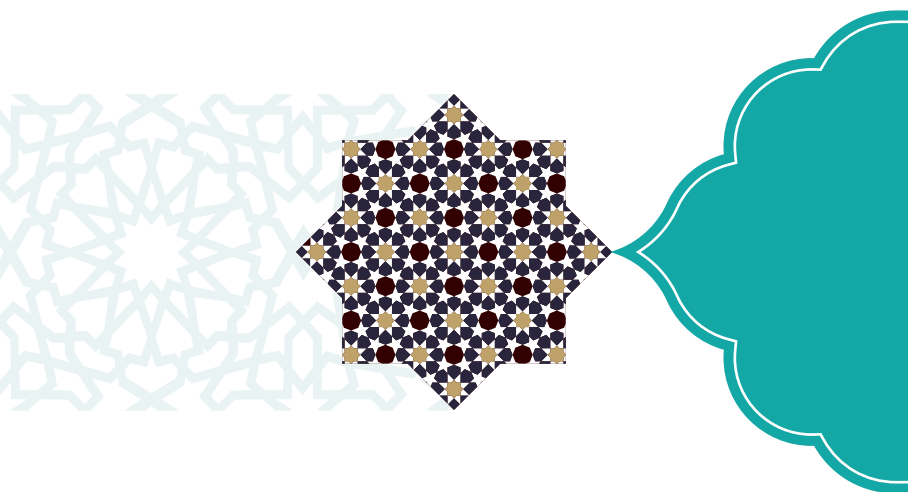
۱۳۷۹/۰۲/۲۳

«... ارزش دیگر، دوری از اسراف و تجمل در سطح زمامداران است. البته تجمل و اسراف در همه جا بد است؛ اما آن چیزی که مردم را وادار می‌کند که نسبت به این قضیه حساسیت نشان دهند، رفتارهای مسرفانه و متجملانه و ولخرجی‌ها با مال مردم در سطح حکومت بود. این از آن چیزهایی بود که مردم نمی‌خواستند. نظام اسلامی بر اساس این ارزش به‌وجود آمد که چنین چیزی نباشد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در جمع مردم استان اردبیل

۱۳۷۹/۰۵/۰۳

«... مبارزه با فقر، یعنی تلاش برای این که ثروت ممکن
که می‌شود از منابع ملی استخراج گردد و به دست آید،
اولاً به شکل بهینه استخراج شود، و بعد به شکل بهینه
مصرف شود و اسراف نگردد...»

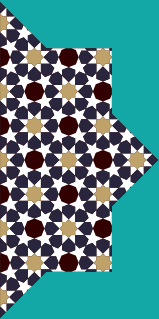

۲

دهه دوم

۱۳۸۰-۱۳۸۹

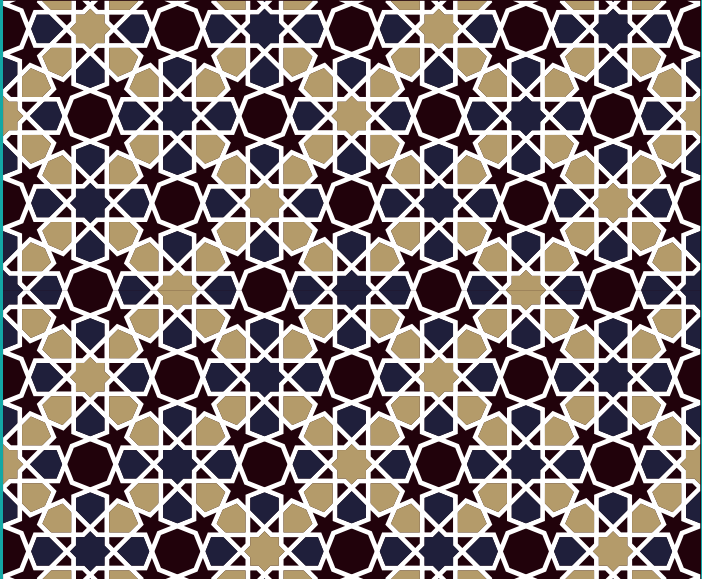

امام علی علیه السلام:
الْعَقْلُ اَنَّكَ تَقْتَصِدُ فَلَا تُسْرِفُ

خردمندی، این است که: میانه روی
کنی و اسراف نکنی.

بحار الانوار: ج ۱ ص ۱۵۹

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با رئیس جمهوری و اعضای هیأت دولت

۱۳۸۰/۰۶/۰۵

«... عزیزان من! این نکته را در این جا بگویم: از جمله چیزهایی که روند حرکت به سمت عدالت را در جامعه کند می کند، نمود اشرافی گری در مسؤولان بالای کشور است؛ از این اجتناب کنید. اشرافی گری دو عیب دارد؛ عیب دومش از عیب اولش بزرگتر است. عیب اول اشرافی گری، اسراف است - اشرافی گری حلال را می گوئیم؛ یعنی آن چیزی که پولش از راه حلال و بحق به دست آمده - اما عیب دوم بدتر است و آن این است که فرهنگ سازی می کند؛ یعنی چیزی برای مسابقه دادن همه درست می کند. البته در این زمینه مسؤولان درجه یک بسیار نقش دارند؛ تلویزیون بسیار نقش دارد؛ منش من و شما هم بسیار نقش دارد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از کارگران و معلمان

۱۳۸۱/۰۲/۱۱

«... باید اسراف نشود. هزینه کردن اعتبارات و پول‌های کشور در جاهای غیرلازم و تشریفاتی و زیادی، حرام است. امروز پرداختن به کارهایی که به جنبه‌های عملی زندگی مردم ارتباطی ندارد، یک کار مسرفانه است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار سفرا و رؤسای نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

۱۳۸۱/۰۵/۲۷

«...ایشان تقویت مبانی دینی و معنوی، تحکیم ارتباط با پروردگار و پایبندی‌های اخلاقی و ارزشی را در انجام دادن وظیفه سنگین نمایندگی ملت ایران و نظام اسلامی مؤثر و مهم خواندند و افزودند: باید با تقویت احساس خدمت به میهن و مردم، و پرهیز از اسراف و دوری از تجمل، خود را سرباز خط مقدم نظام و ملت سرافراز در خارج از کشور بدانید و با رفتار صحیح و متکی بر مبانی مایه آبرو و عزت و افتخار نظام اسلامی شوید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز عید سعید فطر

۱۳۸۱/۰۹/۱۵

«... مصرف‌گرایی برای جامعه بلای بزرگی است. اسراف، روزه‌روز شکاف‌های طبقاتی و شکاف بین فقیر و غنی را بیشتر و عمیق‌تر می‌کند. یکی از چیزهایی که لازم است مردم برای خود وظیفه بدانند، اجتناب از اسراف است. دستگاه‌های مسئول بخش‌های مختلف دولتی، بخصوص دستگاه‌های تبلیغاتی و فرهنگی - به‌ویژه صدا و سیما - باید وظیفه خود بدانند مردم را نه فقط به اسراف و مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی سوق ندهند؛ بلکه در جهت عکس، مردم را به سمت قناعت، اکتفا و به اندازه‌ی لازم مصرف کردن و اجتناب از زیاده‌روی و اسراف دعوت کنند و سوق دهند. مصرف‌گرایی، جامعه را از پای در می‌آورد. جامعه‌ای که مصرف آن از تولیدش بیشتر باشد، در میدان‌های مختلف شکست خواهد خورد. ما باید عادت کنیم مصرف خود را تعدیل و کم کنیم و از زیادی‌ها بزنیم.

جوانان اجتماعات خانوادگی تشکیل دهند و کمک‌های افراد خانواده را جمع کنند و در درجه اول به مصرف فقرا و نادارهای همان خانواده و فامیل برسانند و اگر نیازی نبود، به فقرای دیگر رسیدگی کنند.

امروز در جامعه ما فقر وجود دارد. وظیفه ما به عنوان نظام اسلامی، ریشه‌کن کردن فقر در جامعه است. نباید

در جامعه محرومیت باشد. این تکلیف ماست به عنوان دولت، به عنوان نظام اسلامی، به عنوان آحاد مردم. «کلکم راع و کلکم مسؤول عن رعیتة»؛ این وظیفه همه است. هر کدام به نحوی تجمل و اسراف و زیاده‌روی را کم کنیم. این درس ماه رمضان است. این کار، همت و گذشت و بصیرت و آگاهی می‌خواهد. از خدای متعال کمک بخواهیم.

خانواده‌های بسیاری هستند که نه از روی تن‌پروری و تن به کار ندادن، بلکه به معنای واقعی کلمه محروم و مستمندند. باید اینها را شناسایی و پیدا کنید - کار مشکلی هم نیست - و به اینها کمک نمایید.

پروردگارا! ما را در انجام دادن این وظیفه بزرگ و اساسی یاری کن. پروردگارا! به محمد و آل محمد ضررهای اسراف و مصرف‌گرایی و منافع‌مواسات و رسیدگی به محرومان و مستمندان را برای یکایک افراد جامعه ما روشن بکن و آنها را به این کار موفق فرما...»

برگرفته از پیام مقام معظم رهبری در نشست منتخبان دومین دوره شوراهای اسلامی شهر و روستا

۱۳۸۲/۰۲/۰۶

«... رعایت دقیق قوانین و عدم تخطی از آن با حيله‌های شبه قانونی، رعایت ویژه‌ی محرومان، آلوده نشدن به اسراف و هدر ندادن بیت‌المال با تجملات زائد و سفرها و مراسم غیرلازم، و در یک کلمه رعایت تقوا و تدبیر و پشتکار، و بهره‌گیری از دانش و تجربه، مواد عمده‌ی توصیه‌ی نخست اینجانب است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از معلمان و کارگران

۱۳۸۲/۰۲/۱۰

«... توصیه من به وزیران محترمی که این جا هستند و به دیگر مسؤولان دولتی، امروز این است و قبلاً هم همیشه همین بوده است که روی مسأله تقویت پول ملی و به نظام آوردن خرج ها و هزینه های دولتی تلاش کنند و جلو ریخت و پاش ها و خرج های زیادی و اسراف گونه را بگیرند و در یک دایره محدودتر وزارتت، رعایت کمال عدالت را بکنند و تبعیض های بی جا را بردارند. این ها کارهایی است که بدون افزایش های ریالی هم می تواند دل ها را شاد، انسان ها را خرسند و امیدوار و زندگی آنها را ترمیم کند. اگر این کارها صورت گیرد، ولو افزایش ریالی هم به آن صورت نباشد، باز زندگی آهنگ طبیعی و مطلوب پیدا خواهد کرد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت

۱۳۸۲/۰۶/۰۵

«... نکته دیگر، مسئله صرفه جویی است. واقعاً
صرفه جویی را جدی بگیرید. در جاهایی هرز رفتن ثروت
ملی را داریم؛ واقعاً صرفه جویی باید یک اصل در دولت
به حساب آید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از جهادگران و کشاورزان

۱۳۸۲/۱۰/۱۴

«... همان گونه که می دانید آب در کشور ما به قدر زمین نیست. معروف است که ایران کشور کم آبی است؛ اما اگر با عقل و تدبیر و روحیه خستگی ناپذیر پیش برویم، می شود از همین آب موجود استفاده کرد. آب ها را که هرز می رود، مهار کنیم. آب ها را درست مصرف کنیم. در مصرف آب اسراف نکنیم. با کار علمی و مدبرانه می شود استفاده بهینه کرد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار نمایندگان هفتمین دوره مجلس شورای اسلامی

۱۳۸۳/۰۳/۲۷

«... ما توصیه نمی‌کنیم و توقع هم نداریم که مثلاً در مجلس، نمایندگان گشنگی و تشنگی بکشند و زهد به خرج دهند - نه ما این‌طوریم، نه شما این‌گونه‌اید - ما می‌گوییم زیاده‌روی و اسراف نشود و کارهای بی‌قاعده و خرج‌های بیخودی انجام نگیرد. ممکن است سرجمع همه‌ی این خرج‌ها مبلغ خیلی کلانی هم در مجلس نشود؛ اما وقتی شما این راه را قطع کردید، دست مردم و دستگاه‌ها الگو می‌دهید و راه و جهت را مشخص می‌کنید. کار شما خیلی ارزش دارد و بسیار خوب است؛ این را دنبال کنید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از مهندسان

۱۳۸۳/۱۲/۰۵

«... من طرفدار این نیستم که ما امروز به شکل صدوپنجاه سال پیش خانه بسازیم؛ نه، ما باید از ابتکارها استفاده کنیم؛ از نیازهای نوبه نو استفاده کنیم؛ از مسائل جدیدی که امروز به وجود آمده - مثل مسائل زیست محیطی که آن روز مطرح نبود - استفاده کنیم؛ از مسأله‌ی صرفه‌جویی در انرژی و غیره باید استفاده کنیم؛ از وسایل و مصالح جدید که پیش آمده و آن وقت‌ها به کار نمی‌رفت، باید استفاده کنیم؛ در این شکی نیست؛ اما انگیزه و دقت و مبانی کار را نیز - که آن روزها هم ایرانی‌های قدیم و اجداد ما ملاحظه می‌کردند - ملاحظه کنیم؛ سهل انگاری نکنیم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت

۱۳۸۵/۰۶/۰۶

«... «اجتناب از اسراف و ریخت و پاش» که جزو برنامه‌های بسیار خوب شماهاست.

«خردگرایی و تدبیر و حکمت در تصمیم‌گیری و عمل»، این جزو مسائلی است که حتماً به آن احتیاج دارید؛ همه‌مان در تصمیم‌گیری‌ها و عمل‌مان به آن احتیاج داریم. البته بعضی از این‌ها را من بعداً باز مختصری توضیح می‌دهم و باز می‌کنم.

«مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی»؛ در هر بخشی که ما هستیم، مسئولیت آن کاری که بر عهده گرفته‌ایم، این را بپذیریم. زیرمجموعه، زیرمجموعه‌ی ماست، احساس مسئولیت کنیم. در هر نقطه‌ای مسئولیت تعریف شده‌ای وجود دارد، آن مسئولیت را بایستی پذیرفت...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانشگاهیان سمنان

۱۳۸۵/۰۸/۱۸

«... درباره‌ی مشکلات اجتماعی‌ای که در کشور وجود دارد، تحقیق کنیم و راه ریشه کردن این‌ها را پیدا کنیم و به دنبال این برویم که راه مبارزه با اسراف چیست. اسراف یک بیماری اجتماعی است. راه مبارزه با مصرف گرایی چیست؟ راه مبارزه با ترجیح کالای خارجی بر کالای ساخت داخل چیست؟ این‌ها تحقیق می‌خواهد. در دانشگاه‌ها پروژه‌های تحقیقی بگیرید، استاد و دانشجو کار کنید، نتیجه‌ی تحقیق را به مسئولان کشور بدهید؛ به رسانه‌ها بدهید تا سرریز شود و فرهنگ‌سازی شود. این، می‌شود پیشرفت...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۸۶/۰۱/۰۱

«... تولید ثروت از نظر شارع مقدس و از نظر اسلام، مطلوب و مستحسن است. ثروت را تولید کنند، منتها در کنارش اسراف نباشد. اسلام به ما می‌گوید ثروت تولید کنید، اما اسراف نکنید. مصرف‌گرایی افراطی مورد قبول اسلام نیست. آنچه که از تولید ثروت به دست می‌آورید، باز همان را وسیله‌ای برای تولید ثروت دیگر بکنید. مال را نه به صورت راکد و نازا دریاورید - که در اسلام اسمش کنز کردن است - نه به صورت ولخرجی و ولنگاری در مصرف مال، آن را صرف در چیزهای غیر لازم زندگی کنید؛ اما با توجه به این‌ها، ثروت را برای خودتان تولید کنید. ثروت آحاد مردم، ثروت عموم کشور است؛ همه از آن سود می‌برند. روح اصل ۴۴ و سیاست‌های اصل ۴۴ این است. طوری بشود که منابع درآمدی آحاد مردم، بخصوص طبقات ضعیف، متنوع شود؛ مردم بتوانند گشایشی پیدا کنند؛ این یک گام بلند در راه رفاه عمومی است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه های نماز عید سعید فطر

۱۳۸۶/۰۷/۲۱

«... ما مردم مسرفی هستیم؛ ما اسراف می کنیم؛ اسراف در آب، اسراف در نان، اسراف در وسائل گوناگون و تنقلات، اسراف در بنزین. کشوری که تولید کننده نفت است، وارد کننده فرآورده نفت - بنزین - است! این تعجب آور نیست؟! هر سال میلیاردها بدهیم بنزین وارد کنیم یا چیزهای دیگری وارد کنیم برای اینکه بخشی از جمعیت و ملت ما دلشان می خواهد ریخت و پاش کنند! این درست است؟! ما ملت، به عنوان یک عیب ملی به این نگاه کنیم. اسراف بد است؛ حتی در انفاق راه خدا هم می گویند. خدای متعال در قرآن به پیغمبرش می فرماید: «لا تجعل يدك مغلولة الى عنقك و لا تبسطها كل البسط»؛ در انفاق برای خدا هم این جور عمل کن. افراط و تفریط نکنید. میانه روی؛ میانه روی در خرج کردن. این را باید ما به صورت یک فرهنگ ملی در بیاوریم. قرآن می فرماید: «و الذين اذا انفقوا»؛ کسانی که وقتی می خواهند خرج کنند، «لم يسرفوا و لم يقتروا»؛ نه اسراف می کنند - زیاده روی می کنند - نه تنگ می گیرند و با فشار بر خودشان، زندگی می کنند؛ نه، اسلام این را هم توصیه نمی کند. اسلام نمی گوید که مردم بایستی با ریاضت و زهد آنچنانی زندگی کنند؛ نه، معمولی زندگی کنند، متوسط زندگی

کنند. اینکه می‌بینید بعضی از فضول‌های خارجی، دولت‌های خارجی، دائم و دم به ساعت، چندین سال است که ملت ما را تهدید می‌کنند که تحریم می‌کنیم، تحریم می‌کنیم، تحریم می‌کنیم - بارها هم تحریم کرده‌اند - به خاطر این است که چشم‌امیدشان به همین خصوصیت منفی ماست. ما اگر آدم‌های اهل اسراف و ولنگاری در خرج باشیم، ممکن است تحریم برای آدم مسرف و ولنگار سخت تمام بشود؛ اما ملتی که نه، حساب کار خودش را دارد، حساب دخل و خرج خود را دارد، حساب مصلحت خود را دارد، زیاده‌روی نمی‌کند، اسراف نمی‌کند. خوب، تحریم کنند. بر یک چنین ملتی از تحریم ضرری وارد نمی‌شود. این نکته را از ماه رمضان به یاد نگه داریم و ان شاء الله عمل کنیم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم یزد

۱۳۸۶/۱۰/۱۲

«... من درباره‌ی اسراف با مردم عزیز کشورمان بارها صحبت کردم؛ در نماز گذشته هم همین مطلب را بیان کردم، از مردم خواستم. یکی از آن جاهائی که می‌تواند در مورد اجتناب از اسراف الگو قرار بگیرد، شهر شما و استان شماست. البته این را در پرائنز عرض بکنیم؛ این خوی طبیعی این مردم است، به شرط اینکه عارضه‌ی اشرافی‌گری، خود را تحمیل نکند. اشرافی‌گری مثل یک بیماری است. بر هر کجا که وارد شد، بسیاری از خویهای مستحسن و پسندیده را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد، کم‌کم آنها را ضعیف می‌کند و شاید از بین می‌برد. اسیر اشرافی‌گری نباید بشویم ما مردم ایران...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم شیراز

۱۳۸۷/۰۲/۱۱

«... مصرف گرائی به صورت اسراف یکی از بیماری های خطرناک هر ملتی است. ما یک خرده به این مصرف گرائی افراطی دچار هستیم. یکی از موارد اسراف، اسراف در آب است؛ نه فقط آبی که مصرف شرب در خانه ها می شود، نوع آبیاری کشاورزی ما هم یک نوع مسرفانه است و آب را هدر می دهیم. وظیفه ی مسئولین و دست اندرکاران این بخش است که به این مسئله به طور ویژه توجه کنند! پس به مسئله ی اسراف - هم در مسئله ی آب و هم در مسائل دیگر - باید با اهمیت نگاه کنند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه‌های شیراز

۱۳۸۷/۰۲/۱۴

«... مصرف‌گرایی و اسراف و این چیزها که حالا گفتند - این جزو میراث‌های ما از گذشته است و متأسفانه این میراث را نگه داشتیم. ما ملت ایران باید این جامه‌ی ناسازِ بی‌اندامِ زشت را از تنمان بیرون بیاوریم. ما خیلی مصرف‌زده هستیم؛ باید این را حلش کنیم. همه باید دست به دست هم بدهند و این قضیه را حل کنند. البته صدا و سیما هم بلاشک نقش دارد. خوب، این‌ها عوامل درونی بود.

تجمل‌پرستی، این یک چیز بسیار نامطلوب است؛ این چیزی است که متأسفانه در درون ما هست؛ همان‌طور که قبلاً هم گفته‌ام: اسراف و مصرف‌گرایی افراطی...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم و عشایر شهرستان نورآباد ممسنی

۱۳۸۷/۰۲/۱۵

«... اگر ما اسراف نکنیم، می‌توانیم نیاز کشور را برآورده کنیم. یکی از چیزهایی که ما در این کشور نتوانستیم بر خودمان فائق بیاییم و اصلاح کنیم، مسئله‌ی اسراف است و یکی از موارد اسراف، اسراف در آب است؛ اتفاقاً کشور ما جزو مناطقی است که از لحاظ آب آن چنان غنی نیست؛ اما در صورتی که اسراف نکنیم و روش کار را آن چنان که عاقلانه و درست است در پیش بگیریم، با همین آب موجود می‌توانیم نیاز کشور را برآورده کنیم. اینها وظائف همه‌ی مردم ایران است و دولت اسلامی موظف است که با ترتیب صحیح و با برنامه‌ی درست، از این آمادگی ملت ایران استفاده کند و ان شاءالله یکی پس از دیگری مشکلات را برطرف کنند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیئت دولت

۱۳۸۷/۰۶/۰۲

«... ساده‌زیستی چیز بسیار با ارزشی است. ما اگر بخواهیم تجمل و اشرافی‌گری و اسراف و زیاده‌روی را - که واقعاً بلای بزرگی است - از جامعه‌مان ریشه‌کن کنیم، با حرف و گفتن نمی‌شود؛ که از یک طرف بگوئیم و از طرف دیگر مردم نگاه کنند و ببینند عمل‌مان جور دیگر است! باید عمل کنیم. عمل ما بایستی مؤید و دلیل و شاهد بر حرف‌های ما باشد تا اینکه اثر بکند. این خوشبختانه هست. فاصله‌تان را با طبقات ضعیف کم کرده‌اید و کم نگه دارید و هر چه که ممکن است آن را کمتر کنید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجلس خبرگان

۱۳۸۷/۰۶/۰۷

«... عدالت خواهی، استقلال و آزادی به معنای حقیقی
کلمه، استکبار ستیزی و منفعل نشدن در مقابل دشمن،
مردم گرایی، مستضعف نوازی و گرایش به طبقات
محروم، و پرهیز از اسراف و زندگی اشرافی گری جزو
مبانی انقلاب اسلامی هستند که به هیچ وجه نباید
تغییر کنند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور

۱۳۸۷/۰۷/۲۲

«... باید فرهنگ صرفه جویی و قناعت، فرهنگ مسئولیت پذیری، وجدان کاری، روحیه ایثار، روحیه سخت کوشی، فرهنگ تعاون و همکاری، انضباط فردی و اجتماعی، احترام به قانون، الگوی خانواده ایرانی - اسلامی، سنت ازدواج ساده و آسان، ترویج ازدواج بهنگام، ترویج محافل دینی در خانواده‌ها، و تربیت دینی فرزندان به عنوان نمونه‌هایی از فرهنگ غنی اسلامی در میان مردم گسترش یابد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز سال ۱۳۸۸

۱۳۸۸/۰۱/۰۱

«... ما در زمینه‌ی مصرف، در زمینه‌ی هزینه کردن منابع مالی کشور که به وسیله‌ی خود ما و به وسیله‌ی همه‌ی برادران هم‌میهن ما و به وسیله‌ی مسئولین کشور با زحمت زیاد به وجود می‌آید، دچار نوعی بی‌توجهی هستیم، که بایستی این را تبدیل کنیم به یک توجه و اهتمام خاص. ما دچار اسراف هستیم، ما دچار ولخرجی و ولنگاری در مصرف هستیم؛ این را من در اول سال، ان‌شاءالله در سخنرانی، با جزئیات آن برای مردم عزیزمان توضیح خواهم داد. اما امروز فقط اجمالاً عرض می‌کنم؛ بسیاری از منابع کشور، شاید بشود گفت بخش مهمی از منابع کشور در همه‌ی زمینه‌ها - چه در زمینه‌ی مسائل شخصی، و چه تا حدودی در زمینه‌های عمومی - صرف اسراف‌ها و زیاده‌روی‌های ما در مصرف می‌شود. ما بایستی مصرف کردن را مدبرانه و عاقلانه مدیریت کنیم. مصرف نه فقط از نظر اسلام، بلکه از نظر همه‌ی عقلای عالم، چیزی است که باید تحت کنترل عقل قرار بگیرد. با هوی و هوس، با خواهش دل و آنچه که نفس انسان از انسان مطالبه می‌کند، نمی‌شود مصرف را مدیریت کرد. کار به جایی می‌رسد که منابع کشور به هدر می‌رود، شکاف بین فقرا و اغنیاء زیاد می‌شود،

عده‌ای در حسرت اولیات زندگی می‌مانند و عده‌ای با ولخرجی و ولنگاری در مصرف، منابع را هرز و به هدر می‌دهند.

ما بایستی الگوی مصرف را اصلاح کنیم. ما بایستی به سمت اصلاح الگوی مصرف حرکت کنیم. مسئولین کشور در درجه‌ی اول - چه قوه‌ی مقننه، چه قوه‌ی مجریه، و چه سایر مسئولین کشور؛ قوه‌ی قضائیه و غیر آنها - و اشخاص و شخصیت‌ها در رتبه‌های مختلف اجتماعی، و آحاد مردم ما از فقیر و غنی، بایستی به این اصل توجه کنند که باید الگوی مصرف را اصلاح کنند. اینجور مصرف کردن در همه‌ی زمینه‌ها - در امور ضروری زندگی، در زیاده‌های زندگی - مصرف کردن بی‌رویه و بدون منطق و بدون تدبیر عقلانی، به ضرر کشور و به ضرر آحاد و اشخاص ماست. من از عموم مردم و بخصوص از مسئولین درخواست می‌کنم، خواهش می‌کنم که در این زمینه فعالیت خودشان را در این سال زیاد کنند، افزایش بدهند و برای اصلاح الگوی مصرف برنامه‌ریزی کنند. لذا من این سال را، سال «حرکت مردم و مسئولین به سوی اصلاح الگوی مصرف» می‌دانم و امیدوارم که این عنوان - که «اصلاح الگوی مصرف» است - برای همه‌ی ما دستورالعمل باشد و همه‌ی ما بتوانیم برطبق این شعار مهم و حیاتی و اساسی برای کشور عمل کنیم و از منابع کشورمان به بهترین وجهی استفاده نمائیم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار زائران و مجاوران بارگاه حضرت علی بن موسی الرضا

۱۳۸۸/۰۱/۰۱

«... یک اقدام اساسی در زمینه‌ی همین پیشرفت و عدالت، آن مسئله‌ای است که من در پیام نوروزی خطاب به ملت عزیز ایران عرض کردم؛ و آن مسئله‌ی مبارزه‌ی با اسراف، حرکت در سمت اصلاح الگوی مصرف، جلوگیری از ولخرجی‌ها و تضییع اموال جامعه است؛ این بسیار مسئله‌ی مهمی است. البته بار اولی نیست که ما این مطلب را مطرح می‌کنیم. من در همین دیدار اول سال، در نوبت‌های متعددی در همین جا خطاب به مردم عزیزمان درباره‌ی اسراف، درباره‌ی ولخرجی و تضییع اموال و لزوم صرفه‌جویی مطالبی را عرض کردم؛ اما این مسئله تمام نشده است؛ این مقصود، آنچنان که باید و شاید برآورده نشده است. لازم است به عنوان یک سیاست، ما مسئله‌ی صرفه‌جویی را در خطوط اساسی برنامه‌ریزی‌هایمان در سطوح مختلف اعمال کنیم. مردم عزیزمان توجه داشته باشند که صرفه‌جویی به معنای مصرف نکردن نیست؛ صرفه‌جویی به معنای درست مصرف کردن، بجا مصرف کردن، ضایع نکردن مال، مصرف را کارآمد و ثمربخش کردن است. اسراف در اموال و در اقتصاد این است که انسان مال را مصرف کند، بدون اینکه این مصرف اثر و کارائی داشته باشد.

مصرف بیهوده و مصرف هرز، در حقیقت هدر دادن مال است. جامعه‌ی ما باید این مطلب را به عنوان یک شعار همیشگی در مقابل داشته باشد؛ چون وضع جامعه‌ی ما از لحاظ مصرف، وضع خوبی نیست. این را من عرض می‌کنم؛ ما باید اعتراف کنیم به این مسئله. عادت‌های ما، سنت‌های ما، روش‌های غلطی که از این و آن یاد گرفته‌ایم، ما را سوق داده است به زیاده‌روی در مصرف به نحو اسراف. یک نسبتی باید در جامعه میان تولید و مصرف وجود داشته باشد؛ یک نسبت شایسته‌ای به سود تولید؛ یعنی تولید جامعه همیشه باید بر مصرف جامعه افزایش داشته باشد. جامعه از تولید موجود کشور استفاده کند؛ آنچه که زیادی هست، صرف اعتلای کشور شود. امروز در کشور ما اینجوری نیست. مصرف ما به نسبت، از تولیدمان بیشتر است؛ این، کشور را به عقب می‌رساند؛ این، ضررهای مهم اقتصادی بر ما وارد می‌کند؛ جامعه دچار مشکلات اقتصادی می‌شود. در آیات شریفه‌ی قرآن بارها راجع به پرهیز از اسراف در امور اقتصادی تأکید شده؛ این به خاطر همین است. اسراف، هم لطمه‌ی اقتصادی می‌زند، هم لطمه‌ی فرهنگی می‌زند. وقتی جامعه‌ای دچار بیماری اسراف شد، از لحاظ فرهنگی هم بر روی او تأثیرهای منفی می‌گذارد. بنابراین مسئله‌ی صرفه‌جوئی و اجتناب از اسراف، فقط یک مسئله‌ی اقتصادی نیست؛ هم اقتصادی است، هم اجتماعی است، هم فرهنگی است؛ آینده‌ی کشور را تهدید می‌کند.

من یکی دو تا از این آمارهای تکان‌دهنده را عرض بکنم؛ اسراف در قلم‌های مهم مصرفی کشور، از جمله اسراف در نان. بر حسب بررسی میدانی‌ای که در تهران و بعضی از مراکز استان‌ها شده است، گفته می‌شود که ۳۳ درصد نان ضایعات است. یک سوم هم‌هی نانی که در این شهرها تولید می‌شود، دور ریخته می‌شود. فکرش را بکنید شما؛ یک سوم! آن وقت کشاورز ما با آن زحمت گندم را تولید کند و اگر یک سالی بارندگی کم بود - مثل سال گذشته که تولید گندم در کشور کم شد - دولت از پول عمومی، از بودجه‌ی مردم گندم از خارج وارد کند، این گندم آرد بشود، خمیر بشود، نان بشود، بعد یک سوم از این همه ثروت دور ریخته شود. چقدر تأسف‌آور است! متأسفانه این واقعیت دارد، این هست. در مورد آب بررسی‌هایی که کرده‌اند، می‌گویند تلفات آب در مصرف خانگی تا حدود ۲۲ درصد است.

کشور ما کشور پرآبی نیست. حداکثر صرفه‌جوئی را ما مردم ایران در آب باید انجام دهیم. آن وقت این آبی که با این زحمت تولید می‌شود، از راه‌های دور آورده می‌شود، با بهای سنگین سدهائی به وجود می‌آید؛ این همه دانش، تجربه و تلاش به کار می‌رود تا این آب به خانه‌ی ما بیاید؛ بعد در خانه‌ی ما ۲۲ درصد از این آب هدر برود! این فقط مصرف خانگی است؛ مصرف کشت و مصرف صنعت هم یک جور دیگر اسراف‌هایی دارد. آنچه که بر حسب بررسی‌ها به عنوان آمار در اختیار ماست، ما مجموعاً بیش از دو برابر مصرف متوسط جهان در انرژی

- چه برق، چه حامل‌های انرژی - مصرف می‌کنیم؛ یعنی نفت، گاز، گازوئیل، بنزین. مصرف این چیزها در کشور ما از دو برابر متوسط جهان بیشتر است. خوب، این اسراف است. اسراف نیست؟

شاخصی به نام شاخص شدت انرژی وجود دارد؛ یعنی نسبت بین انرژی‌ای که مصرف می‌شود، با کالائی که تولید می‌شود؛ که هرچه انرژی‌ای که مصرف می‌شود، کمتر باشد، برای کشور سودمندتر است. در این زمینه گاهی نسبت به بعضی از کشورهای پیشرفته، مصرف شدت انرژی ما هشت برابر بیشتر است! اینها اسراف‌هایی است که در جامعه دارد انجام می‌گیرد.

در مصارف گوناگون شخصی و خانوادگی، اسراف فردی صورت می‌گیرد. تجمل‌گرایی‌ها، چشم و هم‌چشمی‌ها، هوسرانی افراد خانواده، مرد خانواده، زن خانواده، جوان خانواده، چیزهای غیر لازم خریدن؛ این‌ها از موارد اسراف است. وسائل تجملات، وسائل آرایش، مبلمان خانه، تزئینات داخل خانه؛ این‌ها چیزهایی است که ما برای آنها پول صرف می‌کنیم. پولی که می‌تواند در تولید مصرف شود، سرمایه‌گذاری شود، کشور را پیش ببرد، به فقرا کمک کند، ثروت عمومی کشور را زیاد کند، این را ما صرف می‌کنیم به این چیزهای ناشی شده از هوس، چشم و هم‌چشمی، آبروداری‌های خیالی. مسافرت می‌روند، می‌آیند، میهمانی درست می‌کنند - گاهی خرج آن میهمانی، از مسافرت

مکه‌ای که رفته‌اند، بیشتر است! - عروسی می‌گیرند، عزا می‌گیرند؛ هزینه‌ای که برای این میهمانی‌ها مصرف می‌کنند، هزینه‌های گزافی است؛ انواع غذاها! چرا؟ چه خبر است؟

در کشور ما هنوز هستند کسانی که از اولیات هم محرومند. باید کمک کنیم کشور پیش برود.

نمی‌گوئیم پول را بردارید بروید حتماً انفاق کنید - البته اگر انسان انفاق بکند، بهترین کار است - اما حتی اگر انفاق هم نکنند، همین پولی که صرف این تجملات می‌شود، در تولید برای خودشان به کار بیندازند، در کارخانجات سهیم شوند و تولید کنند، باز برای کشور مفید است. ما به جای این کارها میهمانی درست می‌کنیم، عزا درست می‌کنیم، هی رخت و بر روز به روز دگرگون برای خودمان درست می‌کنیم؛ چرا؟ چه لزومی دارد؟ عقلای عالم این کار را نمی‌کنند؛ این فقط سخن دین نیست.

قرآن می‌فرماید: «و لاتسرفوا انه لا یحبّ المسرفین»، «کلوا و اشربوا و لاتسرفوا»؛ بخورید، بیاشامید، اما زیاده‌روی نکنید. در آیه‌ی شریفه‌ی دیگر: «کلوا من ثمره اذا اثمر و اتوا حقّه یوم حصاده و لاتسرفوا انه لا یحبّ المسرفین». خداوند اسراف‌کنندگان را دوست نمی‌دارد. ما بندگان خدا هستیم. این‌ها حرف دین است و روایات فراوانی در این زمینه وجود دارد. در روایت دارد که کسی میوه‌ای را خورد و نیمی از میوه ماند، آن را

دور انداخت. امام (علیه السلام) به او نهیب زد که اسراف کردی؛ چرا انداختی؟ در روایات ما هست که از دانه‌ی خرما استفاده کنید. تا این حد! خرده‌های نان را استفاده کنید. آن وقت در هتل‌ها میهمانی درست کنند و به یک عده‌ای میهمانی بدهند؛ بعد هر چه که غذا ماند، به بهانه‌ی اینکه بهداشتی نیست، توی سطل آشغال بریزند! این مناسب یک جامعه‌ی اسلامی است؟ اینجوری می‌شود به عدالت رسید؟

باید خودمان را اصلاح کنیم. باید الگوی مصرف جامعه و کشور اصلاح شود. ما الگوی مصرف‌مان غلط است. چه جوری بخوریم؟ چه بخوریم؟ چه بپوشیم؟ تلفن همراه توی جیب‌مان گذاشته‌ایم؛ به مجرد اینکه یک مدل بالاتر وارد بازار می‌شود، این را کأنه دور می‌اندازیم و آن مدل جدید را باید بخریم؛ چرا؟! این چه هوس‌بازی‌ای است که ما به آن دچار هستیم.

مسئولان موظفند. اسراف فقط در زمینه‌ی فردی نیست؛ در سطح ملی هم اسراف می‌شود. همین برق و انرژی که گفتیم اسراف می‌شود، بخش مهمی از این اسراف در اختیار مردم نیست؛ در اختیار مسئولین کشور است. این شبکه‌های ارتباطاتی، شبکه‌های انتقال برق، سیم‌های برق، اینها وقتی فرسوده بشود، برق هدر می‌رود. برق را تولید کنیم، بعد با این شبکه‌ی فرسوده آن را هدر بدهیم، که بخش مهمی هدر می‌رود. یا شبکه‌های انتقال آب اگر فرسوده باشد، آب هدر می‌رود. این‌ها اسراف‌های ملی است؛ در سطح ملی است؛ مسئولین آن،

مسئولین کشورند. اسراف در سطح سازمان هم اتفاق می افتد. رؤسای سازمان های گوناگون مصرف شخصی نمی کنند، اما مصرف بی رویه در مورد سازمان خودشان اتفاق می افتد؛ تجملات اداره، اتاق کار، ترئیناتش، سفرهای بیهوده، مبلمان های گوناگون؛ باید با مراقبت و نظارت از این کارها جلوگیری کرد. هم در سطح دولت، هم در سطح آحاد مردم، هم در سطح سازمان ها بایستی نگاه عیب جویانه ی به اسراف وجود داشته باشد.

همان طور که عرض کردیم، با حرف هم تمام نمی شود؛ باید برنامه ریزی کنند. قوه ی مقننه و قوه ی مجریه موظفند به پیگیری. برنامه ریزی کنند، قانون گذاری کنند، قانون را با قاطعیت تمام اجراء کنند. این پیشرفتی که ما در این ده سال خواهیم داشت، بخش مهمی اش مربوط به همین قضیه است.

این صرفه جوئی ای که لازم است، از تولید تا مصرف تا بازیافت: آب را صرفه جوئی کنیم؛ یعنی از سدهایمان صیانت کنیم، شبکه های آبرسانی را اصلاح کنیم، آبیاری های باصرفه ی در کشاورزی را آموزش بدهیم که چه جوری آبیاری بشود. البته این کارها خوشبختانه در این سال ها به میزان زیادی انجام گرفته، اما این کافی نیست؛ باید توسعه پیدا کند. زمینه سازی کنیم برای کاهش مصرف آب خانگی. اینکه گفته می شود از کسانی که مصرف زیاد دارند، مالیات بیشتری گرفته شود، یارانه ی کمتری به آنها داده شود، حرف

بسیار معقولی است، حرف خوبی است. آن کسانی که مصرف کمی دارند، از کمک‌های دولتی، از کمک‌های عمومی بهره‌مند شوند. بعضی‌ها هستند به قدری کم آب مصرف می‌کنند که اگر دولت از آن‌ها پول آب را هم نگیرد، مانعی ندارد. بعضی‌ها ده برابر آن‌ها، بیست برابر آن‌ها آب مصرف می‌کنند؛ خوب، اینها بایستی هزینه‌ی بیشتری بدهند.

در امر نان، تولید گندم خوب، تولید آرد خوب، نگهداری درست، پخت خوب، بعد هم مصرف درست؛ همه‌ی این‌ها لازم است. این مسئله‌ی اسراف و صرفه‌جوئی بود، که لازم بود من عرض کنم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۸۹/۰۱/۰۱

«... سال گذشته ما عرض کردیم: سال اصلاح الگوی مصرف. من همین جا در روز اول سال تصریح کردم: اصلاح الگوی مصرف چیزی نیست که در یک سال بتواند اتفاق بیفتد. سال گذشته را گفتیم سال شروع حرکت به سمت اصلاح الگوی مصرف است. خوب، حرکتی آغاز شد. من نمی‌توانم این را بگویم که الگوی مصرف اصلاح شد؛ نه، ما هنوز خیلی فاصله داریم. تا وقتی الگوی مصرف را اصلاح نکنیم، تا وقتی ندانیم آب را چه جور باید مصرف کرد، برق را چه جور باید مصرف کرد، نان را چه جور باید مصرف کرد، پول را چه جور باید مصرف کرد، تا اینها را درست مصرف نکنیم، راه‌های مصرف را ندانیم، مشکلات ما به حال خود باقی خواهند ماند. باید ما اصلاح الگوی مصرف را دنبال کنیم. سال ۸۸ مسئولین کارهایی کردند، برنامه‌ریزی‌هایی کردند، تحقیقاتی کردند، اما این کار نباید متوقف بماند. این، جهت را نشان داد؛ معلوم شد که در سال ۸۸ مسئله‌ی اصلاح الگوی مصرف یک مسئله‌ی اساسی است و باید دنبال شود. امسال هم همین است. امسال ما عرض می‌کنیم همت بیشتر. این همت بیشتر مخصوص امسال نیست.

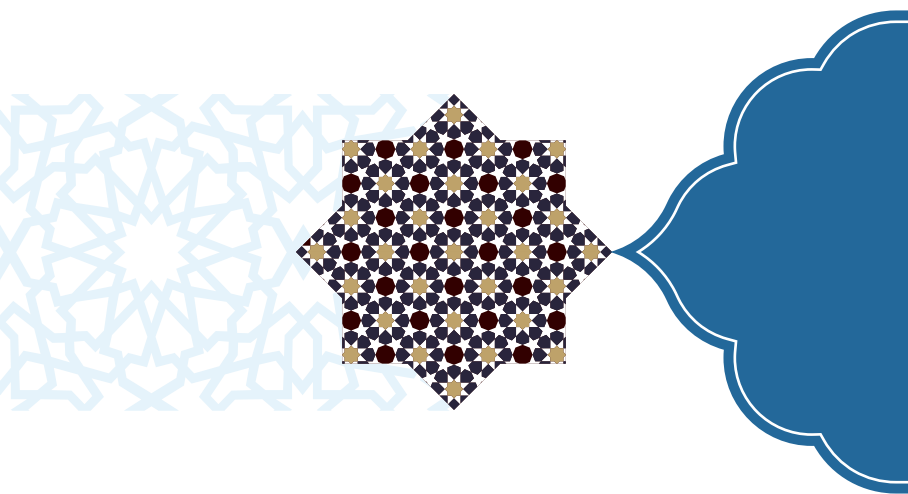

همت برتر مخصوص سال ۸۹ نیست. ما باید این را به عنوان یک انگشت نمایشگر راه در مقابل چشم خودمان قرار بدهیم؛ همت مان را نباید کم کنیم. کارهای بزرگی داریم، اهداف بلندی در مقابل ماست؛ باید همت را بلند داشت تا بتوانیم به آن هدف‌ها برسیم. کار هم باید بیشتر بشود. کار باید متراکم‌تر بشود تا بتوانیم به آن اهداف برسیم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری

۱۳۸۹/۰۶/۲۵

«... ایثارگری، وجدان کاری، انضباط، تعاون اجتماعی، سازگاری اجتماعی، پرهیز از اسراف، اصلاح الگوی مصرف، روحیه ی قناعت، استحکام در آنچه که تولید می کنیم؛ این ها فرهنگ است. این ها را باید در مردم تقویت کرد.

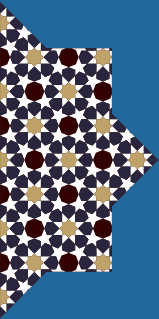

۳

دهه سوم

۱۳۹۰-۱۳۹۹

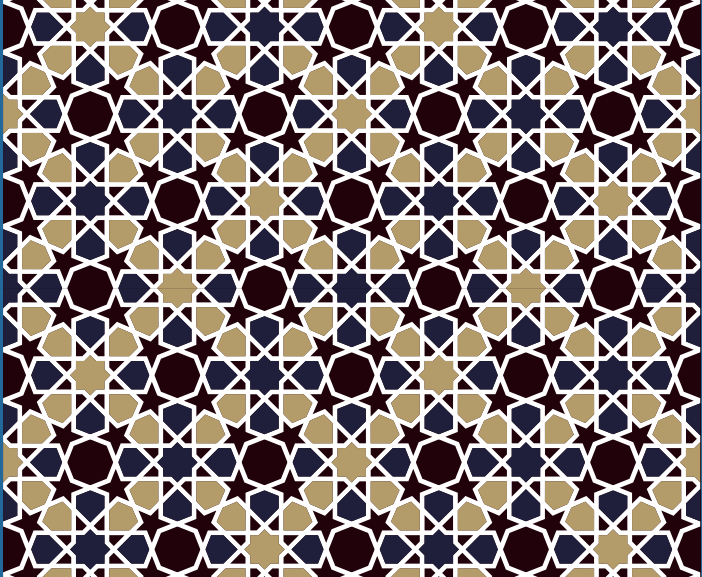

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله:
اَيَّاكَ وَالتَّبَذِيرَ فَانَّ اللهَ تَعَالَى
يَقُولُ: ((اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا اِخْوَانَ
الشَّيَاطِينِ)).

از ریخت و پاش حذر کن که خداوند
متعال می فرماید: «ریخت و پاش
کنندگان، برادران شیطانند».

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در حرم مطهر رضوی در آغاز سال ۹۰

۱۳۹۰/۰۱/۰۱

«... یک هدف دیگر، مدیریت مصرف منابع عمومی کشور است؛ از جمله آب، از جمله انرژی. در دو سال قبل از این، ما شعار سال را «اصلاح الگوی مصرف» قرار دادیم؛ صرفه جوئی، دوری از اسراف. این، یکی از راه‌هایی است که می‌تواند الگوی مصرف را به معنای واقعی کلمه اصلاح کند؛ کما اینکه تاکنون هم آثاری از آن دیده شده است. در همین چند ماهی که هدفمندی یارانه‌ها دارد اجرا می‌شود، مصرف انرژی پائین آمده است؛ که این به نفع کشور است. اسراف در نان و دور ریختن نان و ضایع شدن گندم، که نعمت بزرگ خداست و با چه زحمتی به دست می‌آید، کم شده است، مصرف‌ها تعادل پیدا کرده است. این از جمله‌ی فوایدی است که تاکنون حاصل شده و البته فواید بسیاری ان شاء الله در آینده خواهد داشت. اصلاح ساختار اقتصاد هم از این قبیل است. از جمله‌ی کارهایی که باز همت مضاعف را در زمینه‌ی اقتصاد نشان می‌داد، افزایش صادرات غیرنفتی است. بودجه‌ی کشور ما متأسفانه از ده‌ها سال پیش به این طرف، وابسته‌ی به نفت است. این روش را همه‌ی اقتصاددان‌های دلسوز رد می‌کنند؛ این روش در کشور ما عادت شده است. نفت را استخراج

کنند، بفروشند، از پول آن کشور را اداره کنند؛ این شیوه‌ی غلطی است. من سال‌ها پیش این را گفتم که یکی از آرزوهای من این است که یک روزی ما بتوانیم کشور را جوری اداره کنیم که حتی اگر لازم بود، یک قطره نفت هم صادر نکنیم و کشور اداره شود. این چیزی است که تا امروز پیش نیامده است. البته کار آسانی هم نیست، کار بسیار مشکلی است.

افزایش صادرات غیرنفتی موجب می‌شود که ما به این هدف نزدیک شویم؛ و این کار دارد انجام می‌گیرد. سال ۸۹ گام بلندی در این راه برداشته شد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام

۱۳۹۱/۰۵/۰۳

«... مسئله‌ی مدیریت مصرف، یکی از ارکان اقتصاد مقاومتی است؛ یعنی مصرف متعادل و پرهیز از اسراف و تبذیر. هم دستگاه‌های دولتی، هم دستگاه‌های غیر دولتی، هم آحاد مردم و خانواده‌ها باید به این مسئله توجه کنند؛ که این واقعا جهاد است. امروز پرهیز از اسراف و ملاحظه‌ی تعادل در مصرف، بلاشک در مقابل دشمن یک حرکت جهادی است؛ انسان می‌تواند ادعا کند که این اجر جهاد فی سبیل الله را دارد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیأت دولت

۱۳۹۱/۰۶/۰۲

«... یک مسئله هم در اقتصاد مقاومتی، مدیریت مصرف است. مصرف هم باید مدیریت شود. این قضیه‌ی اسراف و زیاده‌روی، قضیه‌ی مهمی در کشور است. خب، حالا چگونه باید جلوی اسراف را گرفت؟ فرهنگ‌سازی هم لازم است، اقدام عملی هم لازم است. فرهنگ‌سازی‌اش بیشتر به عهده‌ی رسانه‌هاست. واقعاً در این زمینه، هم صدا و سیما در درجه‌ی اول و بیش از همه مسئولیت دارد، هم دستگاه‌های دیگر مسئولیت دارند. باید فرهنگ‌سازی کنید. ما یک ملت مسلمان علاقه‌مند به مفاهیم اسلامی هستیم، اینقدر در اسلام اسراف منع شده، و ما متأسفانه در زندگیمان اهل اسرافیم! بخش عملیاتی‌اش هم به نظر من از خود دولت باید آغاز شود. در گزارش‌های شماها من خواندم، حالا هم بعضی از دوستان اظهار کردند که دولت درصدد صرفه‌جویی است و می‌خواهد صرفه‌جویی کند؛ بسیار خوب، این لازم است؛ این را جدی بگیرید. دولت خودش یک مصرف‌کننده‌ی بسیار بزرگی است. شما از بنزین بگیرید تا وسائل گوناگون، یک مصرف‌کننده‌ی بزرگ، دولت است. حقیقتاً در کار مصرف، صرفه‌جویی کنید. صرفه‌جویی، چیز بسیار لازم و مهمی است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

۱۳۹۲/۱۲/۲۰

«... مسئله‌ی اصلاح الگوی مصرف است؛ مسئله‌ی صرفه‌جویی، پرهیز از ریخت‌وپاش، پرهیز از اسراف، پرهیز از هزینه‌کردن‌های زائد. البته در این زمینه خطاب اول من متوجه به مسئولان است؛ مسئولان نه فقط در زندگی‌های شخصی خودشان - که حالا آن یک مسئله‌ی درجه‌ی دو است - [بلکه] در درجه‌ی اول و در حوزه‌ی مأموریت خودشان باید بجد از ریخت و پاش پرهیز کنند. اگر چنانچه این شد یعنی ما مسئولین کشور به این اصل پایبند بودیم، آن وقت این روحیه، این خصلت، این اخلاق، سرریز خواهد شد به مردم. ما امروز در بین مردم و کسانی که دست‌شان به دهان‌شان می‌رسد هم اسراف زیاد می‌بینیم، در خیلی از موارد اسراف وجود دارد؛ خطاب هم می‌کنیم به مردم، لکن این از جمله‌ی جاهایی است که «کُونُوا دُعَاةَ النَّاسِ بِغَيْرِ السِّنِّتِکُمْ» مجموعه‌ی مسئولین کشور بایستی در شئون مجموعه‌ی تحت مدیریت خودشان به این توجه کنند: اسراف نباشد؛ الگوی مصرف، یک الگوی حقیقتاً عاقلانه، مدبرانه، اسلامی باشد.

ما به مردم نمی‌گوییم که ریاضت بکشند؛ این جور گاهی بعضی القا می‌کنند. بعد از آنکه سیاست‌های اقتصاد

مقاومتی ابلاغ شد، هنوز مرکب آن خشک نشده، یک عده‌ای شروع کردند که "اینها دارند مردم را به ریاضت دعوت می‌کنند"؛ نه، به‌هیچ‌وجه این جور نیست، بلکه بعکس است؛ ما معتقدیم که اگر این سیاست‌ها اعمال بشود، وضع مردم بهتر خواهد شد، طبقات ضعیف گشایش پیدا خواهند کرد. در کشوری که تورم در حد مطلوب باشد، اشتغال در حد مطلوب باشد، آنجا عموم مردم در راحتی و آسایش و رفاه زندگی خواهند کرد. ما به‌هیچ‌وجه به مردم نمی‌گوییم ریاضت [بکشند] ما می‌گوییم ریخت‌وپاش نباشد؛ مصرف کردن یک حرف است، بد مصرف کردن یک حرف دیگر است.

من چند سال قبل از این در سخنرانی اول سال، به تفصیل درباره‌ی این صحبت کردم. ما مسئولین باید این را وجهه‌ی همت خودمان قرار بدهیم؛ اسراف در آب، اسراف در نان، اسراف در مواد غذایی، اسراف در دارو، اسراف در وسایل زندگی، اسراف در وسایل تجمل و آرایش و مانند این‌ها، بخش مهمی از منابع زنده‌ی کشور را هدر می‌دهد؛ این هم یکی از چیزهایی است که بایستی مورد ملاحظه قرار بگیرد؛ مصرف خوب و درست، غیر از اسراف کردن و دور ریختن و ریخت‌وپاش کردن است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم آذربایجان شرقی

۱۳۹۳/۱۱/۲۹

«... اجتناب از اسراف هم یک سرفصل دیگر است؛ اجتناب از اسراف، تضييع مال، هدر دادن منابع عمومی، هدر دادن آب، هدر دادن نان، از بین بردن خاک. خاک یک ثروت است، آب یک ثروت است، نان یک محصول ذی‌قیمت است؛ مراقب باشند، همه مراقب باشند، احساس مسئولیت کنند، این‌ها را از بین نبرند...»

بر گرفته از بیانات مقام معظم رهبری در مراسم بیست و ششمین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه الله)

۱۳۹۴/۰۳/۱۴

«... امام طرفدار جدی حمایت از محرومان و مستضعفان بود؛ امام نابرابری اقتصادی را با شدت و حدت رد می کرد؛ اشرافی گری را با تلخی رد می کرد؛ به معنای واقعی کلمه امام طرفدار عدالت اجتماعی بود؛ طرفداری از مستضعفان شاید یکی از پرتکرارترین مطالبی است که امام بزرگوار ما در بیانات شان گفتند؛ این یکی از خطوط روشن امام است؛ این یکی از اصول قطعی امام است، همه باید تلاش کنند که فقر را ریشه کن کنند؛ همه باید تلاش کنند که محرومان را از محرومیت بیرون بیاورند و تا آنجایی که در توان کشور است، به محرومان کمک کنند. از آن طرف به مسئولان کشور هشدار می داد درباره ی خوی کاخ نشینی - این نکته ای که در قرآن هم آمده است: وَ سَكَنْتُمْ فِي مَسْکِنِ الَّذِینَ ظَلَمُوا و همه را از خوی کاخ نشینی بر حذر می داشت، تأکید مکرر می کرد بر اینکه به وفاداری طبقات ضعیف اعتماد کنید؛ این را امام مکرر می گفت که این کوخ نشینانند، این فقرایند، این محرومانند که این صحنه ها را با وجود محرومیت ها پر کرده اند، اعتراض هم نمی کنند، در میدان های خطر هم حاضر می شوند؛ [اما] آن کسانی که برخورداری های بیشتری داشتند، در موارد مختلف اگر مشکلی پیش می آمد، اتفاقاً

آنها بیشتر ابراز نارضایتی می کردند. این وفاداری طبقات متوسط مردم و طبقات محروم مردم، از نظر امام یک امر برجسته بود و این را تأکید می کرد. بر مصرف درست بیت المال تأکید می کرد، بر پرهیز کردن از اسراف تأکید می کرد. این هم یکی از خطوط اساسی است. مسئله‌ی عدالت اجتماعی، طرفداری از محرومان و دوری از خوی اشرافی‌گری و خوی تجمل‌گرایی و عمل در این جهت...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار نوروزی جمعی از مسئولان کشور

۱۳۹۵/۰۱/۱۸

«... من می‌دانم موانع را، مشکلات را؛ کمبود اعتبارات یکی از مشکلات ما است، منتها این را باید جبران بکنید؛ یعنی نگاه کنید ببینید کجاها قابل صرفه‌جویی کردن است، هرجا می‌شود صرفه‌جویی کرد، صرفه‌جویی کنید و مبلغ صرفه‌جویی شده را صرف آنجایی بکنید که خلأ در آنجا وجود دارد. ما کارهای زیادی داریم که پول هم خرجش می‌شود و قابل صرفه‌جویی هم هست. بنابراین کمبود منابع را [جبران کنید]. حالا دستگاه‌ها ممکن است یک مقداری هم با سختی مواجه بشوند لکن اگر ان‌شاءالله کار با همت انجام بگیرد و مدیریت خوب بشود، کار، عملی است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار معلمان و فرهنگیان

۱۳۹۵/۰۲/۱۳

«... اصلاح الگوی مصرف؛ این حقیر، بارها راجع به اصلاح الگوی مصرف صحبت کرده‌ام -در سخنرانی‌های اوّل سال، با مسئولین، در جلسات خصوصی، در جلسات عمومی- اما الگوی مصرف ما هنوز اصلاح نشده؛ ما بد مصرف می‌کنیم. همین مسئله‌ی جنس خارجی که من چند روز قبل اینجا در حسینیه، با جمعی در میان گذاشتم، از همین قبیل است. این قاچاق‌های ده‌ها و صدها میلیاردی وسایل لوکس، از همین قبیل است. این بچه‌بازی‌های داخل خیابان‌ها -که بچه‌پول‌دارهای نوکیسه، با آن خودروهای کذائی می‌آیند دائم راه می‌روند، دائماً رژه می‌روند، دائماً پُر می‌دهند- به‌خاطر همین چیزها است؛ اصلاح الگوی مصرف. این را باید از کودکی به این جوان و نوجوان یاد داد...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت عید غدیر

۱۳۹۵/۰۶/۳۰

«... ما متأسفانه گرفتار شده‌ایم؛ گرفتار اسراف شده‌ایم، گرفتار زیاده‌روی شده‌ایم. ما سال‌ها است در این باره مدام نصیحت می‌کنیم خودمان را، مردم را، دیگران را؛ مدام می‌گوییم، تکرار می‌کنیم؛ خب باید جلو برویم، اسراف را در جامعه کم کنیم.

مردهای ما، زن‌های ما، جوان‌های ما، پیرهای ما، اسراف را - اسراف در لباس، اسراف در خوراک، اسراف در تجملات زندگی، اسراف در زینت‌ها و آویزه‌های گوناگون - [کنار بگذارند]. یا چشم و هم‌چشمی که در این عروسی، در این مهمانی، این خانم این جوری پوشیده، این جوری زینت آویخته به خودش، از این نشانه‌ی آرایش و مانند این‌ها استفاده کرده، من نباید عقب بمانم، اینها همان خطاها و خطرهای بسیار بزرگ است. همین‌ها است که زندگی را خراب می‌کند، همین‌ها است که در جامعه بی‌عدالتی به وجود می‌آورد، و در نهایت همین‌ها است که اقتصاد را نابود می‌کند.

بخش مهمی از نابودی اقتصاد به این چیزها برمی‌گردد. اگر یک جامعه‌ای بخواهد از لحاظ استحکام درونی اقتصاد خود به نقطه‌ای برسد که آسیب‌پذیر نباشد، یکی از کارهای واجبی که باید انجام بدهد، این است که

اسراف و زیاده‌روی و زیاد مصرف کردن و مانند این‌ها را کنار بگذارد. البتّه مصادیق زیادی دارد، بنده هم زیاد در این زمینه‌ها صحبت کرده‌ام و دیگر نمی‌خواهم همان حرف‌ها را تکرار کنم. در زمینه‌ی آب، در زمینه‌ی نان، در زمینه‌ی غذا، در زمینه‌ی انواع و اقسام مصارفِ ما، اسراف و زیاده‌روی و بی‌مورد مصرف کردن و بد مصرف کردن و مانند اینها زیاد داریم؛ اینها را باید مراقبت کنیم...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۹۶/۰۱/۰۱

«... مسئله‌ی معیشت مردم، مسئله‌ی بسیار مهمی است و من مقداری در این زمینه‌ها عرایضی خواهم کرد؛ [البته] به‌طور اجمال در پیام اول سال، به عرض ملت ایران رساندیم، امروز یک مقداری مسئله را باز می‌کنم. امام سجّاد (علیه‌الصّلاه و السّلام) در دعا به خدای متعال عرض می‌کنند: وَ نَعُوْذُ بِكَ مِنْ تَنَاوُلِ الْاِسْرَافِ وَ مِنْ فَقْدَانِ الْكَفَافِ؛ این نشان‌دهنده‌ی اهمّیت مسئله‌ی اقتصادی است که امام سجّاد از خدای متعال درخواست می‌کند و به خدای متعال پناه می‌برد. از اسراف و از اینکه منابع معیشتی، به قدر کافی در اختیار مردم وجود نداشته باشد، این نشان‌دهنده‌ی اهمّیت مسئله‌ی اقتصاد است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مداحان اهل بیت علیهم السلام

۱۳۹۶/۱۲/۱۷

«... به بانوان محترم ایرانی و مسلمان و مؤمن به این مفاهیم اسلامی و قرآنی، توصیه می‌کنیم که اینها را حفظ کنند، روز به روز افزایش بدهند؛ از آفت‌هایی مثل اسراف، مثل چشم و هم چشمی‌های منفی - مثل رقابت های منفی، مثل الگو گرفتن از زن منحرف غربی - پرهیز کنند؛ مراقب خودشان باشند. زن مسلمان، امروز در کشور ما سرافراز است. زن ایرانی این امتیاز را دارد که هویت مستقل فرهنگی دارد و تحت تأثیر دیگران قرار نمی‌گیرد؛ این را باید در خودتان حفظ کنید...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

۱۳۹۷/۰۱/۰۱

«... یکی از موانع مهم، عیوب اساسی در سبک زندگی ما است؛ این دیگر مربوط به مسئولین نیست، مربوط به خود ما و شما آحاد مردم است. ما در سبک زندگی مشکلاتی داریم: یکی از مشکلات ما، مصرف‌گرایی است؛ یکی از مشکلات ما، اسراف و زیاده‌روی و زیاد خرج کردن است؛ یکی از مشکلات ما رفاه‌طلبی افراطی است؛ یکی از مشکلات ما اشرافی‌گری است. اشرافی‌گری متأسفانه از طبقات بالا سرریز می‌شود به طبقات پایین؛ آدم متوسط - [یعنی] از قشرهای متوسط - هم وقتی می‌خواهد میهمانی بگیرد، وقتی می‌خواهد عروسی بگیرد، مثل اشراف عروسی می‌گیرد. این عیب است، این خطا است، این ضربه‌ی به کشور می‌زند. زیاد مصرف کردن، زیادی خواستن، زیادی خوردن، زیادی خرج کردن، جزو عیوب مهم ما است در سبک زندگی ما...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز عید فطر

۱۳۹۷/۰۳/۲۵

«... مردم هم وظایفی دارند، بایستی این وظایف را انجام بدهند؛ توده‌ی مردم بایستی مسئله‌ی اسراف را مورد توجه قرار بدهند. ما چند سال قبل از این مسئله‌ی اسراف را مطرح کردیم؛ زیاده‌روی، ولخرجی در اموری که نیاز نیست، این را به نفع کشور، به نفع طبقات مستضعف و فقیر و مظلوم، کنار بگذارند...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در همایش دهه هزار نفری «خدمت بسیجیان» در ورزشگاه آزادی

۱۳۹۷/۰۷/۱۲

«... ما البته مشکل داریم، بله، مشکل اقتصادی داریم. درست توجه کنند جوان‌های عزیز و مردم با انگیزه و مؤمن ما، ما مشکل اقتصادی داریم، اقتصاد نفتی داریم که این خودش یک عیب بزرگ است، فرهنگ صرفه‌جویی نداریم، فرهنگ صرفه‌جویی در بین ما بسیار ضعیف است؛ این عیب است، اسراف عیب است؛ این عیوب را ما داریم، ولی عیب واقعی این‌ها نیست؛ عیب واقعی بن‌بست است که بحمدالله نداریم؛ ما بن‌بست نداریم. عیب واقعی این است که جوان کشور گمان کند که راه حلی وجود ندارد جز پناه بردن به دشمن؛ این عیب است...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم قم

۱۳۹۷/۱۰/۱۹

«... به دولتمردان عرض می‌کنم که اولاً قدر موقعیت‌های خودتان را بدانید. اینکه شما در فلان مسئولیت مشغولید، نعمت بزرگ خدا است. [اینکه] انسان بتواند مسئولیت داشته باشد و کار کند برای یک چنین اهدافی، برای یک چنین ملتی، برای یک چنین کشوری، این نعمت بزرگ پروردگار است؛ قدر این را باید بدانند و شاکر باشند. ثانیاً به لوازم این نعمت بزرگ عمل بکنند؛ مراقبت بکنند گرایش به رفتار غلط، گرایش به اشرافی‌گری، گرایش به اسراف، گرایش به آن چیزی که در بین دولتمردان طاغوتی رایج است، پیدا نشود؛ این وظیفه‌ی دولتمردان ما است. راه، راه اسلام است؛ حکومت اسلامی. ما مثل امیرالمؤمنین نمی‌توانیم عمل کنیم اما می‌توانیم آن را یک مسیری بشناسیم و بدانیم که به آن طرف می‌شود حرکت کرد، در سایه‌ی آن راه باید حرکت بکنیم....»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان نظام

۱۳۹۸/۰۲/۲۴

«... کسانی که مسئولیتی دارند در نظام جمهوری اسلامی، یکی از چیزهایی که باید واقعاً به آن اهتمام داشته باشند و لازمه‌ی تقوا است، این است که دنبال زندگی تجملاتی و تشریفاتی و مانند اینها نروند. زندگی معمولی داشته باشند، اسراف و مانند اینها نداشته باشند. البته حرف درباره‌ی تقوا زیاد است. این اصل عرضی که ما به شما خواستیم بکنیم همین است، که البته در واقع خود بنده بیشترین مخاطب این حرف‌ها هستم و احتیاجم بیشتر از شماها است. و باید تقوا را هدف اصلی خودمان، مسیر اصلی خودمان، وسیله‌ی اصلی در اختیار خودمان بدانیم و دنبال تقوا باشیم؛ این حرف اساسی ما بود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها

۱۳۹۸/۰۳/۰۸

«... در بخش‌های مختلف و گوناگون، ما نقاط کور داریم؛ حالا مثلاً در مسائل اقتصادی، بیماری‌های مُزمنی داریم؛ من باب مثال، «پایین بودن بهره‌وری». یکی از مشکلات اقتصادی ما پایین بودن بهره‌وری فعالیت‌ها است؛ خوب این، راه [حل] علمی دارد، روی این باید کار علمی بشود، راه حل علمی دارد. فرض بفرمایید «اسراف در مصرف انرژی» - که شدت مصرف انرژی ما چند برابر دنیا است - خسارت بسیار بزرگ و فراوانی است؛ این راه حل دارد. این را البته بنده چند سال پیش در سخنرانی گفته‌ام اما این جوری نیست که با گفتن و مثل یک نصیحت، قضیه حل بشود؛ نه، [برای] این باید راه حل علمی پیدا بشود و مشخص بشود؛ اینجا و [در مسائلی] از این قبیل بایست از دانشگاه استفاده بشود...»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مداحان اهل بیت علیهم السلام

۱۳۹۸/۱۱/۲۶

«... دشمن متأسفانه با استفاده از ضعف و خیانت سران وابسته‌ی نظام های اسلامی، از جمله در کشور ما در طول سال‌های پیش از انقلاب، توانسته سبک زندگی خودش را رایج کند. ما اگر بی‌مبالاتی مشاهده می‌کنیم، اگر اسراف مشاهده می‌کنیم، اگر مشکلات گوناگون را در داخل کشور مشاهده می‌کنیم، این به خاطر دور افتادن از اخلاق اسلامی و از سبک زندگی اسلامی است. اگر بخواهیم سبک زندگی اسلامی را حاکم کنیم، باید فرهنگ‌سازی بشود. فرهنگ‌سازی به این وسیله انجام می‌گیرد و شما بهترین کسانی هستید که می‌توانید در میان مردم فرهنگ‌سازی کنید و به معنای واقعی کلمه جریان را به سمت اسلام برگردانید....»

برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز به کار یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی

۱۳۹۹/۰۳/۰۷

«... در حال حاضر، اقتصاد و فرهنگ در صدر فهرست اولویت های کشور است. در باب اقتصاد، علاوه بر مشکلات عمده‌ی مشهود، باید اذعان کنیم که در دهه‌ی پیشرفت و عدالت، نمره‌ی مطلوبی در باب عدالت به دست نیاورده‌ایم. این واقعیتِ ناخواسته باید همه را به تلاش فکری و عملی در باب معیشت طبقات ضعیف، به مثابه‌ی اولویت، وادار سازد. توصیه‌ی صاحب‌نظران به ما می‌گوید که راه درست برای این مقصود اصلاح خطوط اصلی اقتصاد ملی یعنی: اشتغال، تولید، ارزش پول ملی، تورم، اسراف و امثال آن است...»

این قضیه ی اسراف و زیاده روی، قضیه ی مهمی در کشور است. خوب، حالا چگونه باید جلوی اسراف را گرفت؟ فرهنگ سازی هم لازم است، اقدام عملی هم لازم است. فرهنگ سازی اش بیشتر به عهده رسانه هاست. واقعا در این زمینه، هم صدا و سیما در درجه ی اول و بیش از همه مسئولیت دارد، هم دستگاه های دیگر مسئولیت دارند.

باید فرهنگ سازی کنید. ما یک ملت مسلمان علاقه مند به مفاهیم اسلام هستیم، اینقدر در اسلام اسراف منع شده، و ما متأسفانه در زندگی مان اهل اسرافیم!

رهبر معظم انقلاب
۱۳۹۱/۶/۲

۲۲ بهمن ۱۳۹۹

شرکت ملی نفت ایران
شرکت بهینه سازی مصرف سوخت
روابط عمومی و فرهنگ سازی

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۶۰۴۷۶۰

نمابر: ۰۲۱ ۸۸۶۰۴۹۶۴

www.ifco.ir